

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦντο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 30 Ἰουλίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 35

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Μοῦδειξαν μάλιστα καὶ τίς πατη-
μασιές του. Λοιπὸν μὴν μοῦ κάνεις
τὸν ἀνήμερο, γὰρ τὸ ξέρεις, γερο παπ-
ποῦ· ἂν δὲν μοῦ τὸν παρουσιάσης στὴ
στιγμὴ... Λέγε, ποῦ εἶναι τὸ παιδί;

— ὦ, ἄρχοντά μου. θὰ μιλήσῃ γιὰ
κεῖνο τὸ κουρελιάρικο τὸ ζητιανάκι
ποῦ ἦρθε καὶ μοῦ ζήτησε καταφύγιο
τὴν νύχτα; Ἄν ἡ ἀφεντιά σου ἐν-
διαφέρεται γι' αὐτὸν τὸν μικρό, μάθε
πῶς τὸν ἔστειλα γιὰ μιὰ δουλειά· ὅπου
νᾶναι θὰ γυρίσῃ πίσω.

— Πότε; Πότε θὰ γυρίσῃ; Λέγε
γρήγορα, τὸν προφταίνω ἂν τρέξω
ἀπὸ πίσω του; Πότε θὰ γυρίσῃ;

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κάνῃς τὸν
κόπο. Τώρα ἀμέσως θὰ ἔρθῃ.

— Καλὰ. Τότε θὰ περιμένω. Μὰ
γιὰ στάσου! Λές ὅτι ἐσὺ τὸν ἔστει-
λες γιὰ δουλειά; Ἐσὺ; Αὐτὸ εἶναι
φέμμη. Ποτέ του δὲν θὰ δεχόταν νὰ
σοῦ κάνῃ τὸ χατήρι... καλύτερα θὰ
πρόσταζέ νὰ σὲ κρεμάσουν, παρὰ νὰ
δεχθῇ διαταγὴ ἀπὸ σένα. Μοῦ λές
φέμματα, γέρο, σίγουρα μοῦ λές φέμ-
ματα. Αὐτὸς δὲν δέχεται νὰ τὸν προ-
στάξῃ κανένας ἄνθρωπος.

— Ἄνθρωπος κανένας ὄχι, αὐτὸ
βέβαια· μὰ ἐγώ, δὲν εἰμαι ἄνθρωπος.

— Κύριε Ἐλέησον! Καὶ τί εἶσαι
λοιπόν;

— Εἶναι μυστικὸ καὶ δὲν πρέπει
νὰ τὸ φανερώσῃς! Εἰμαι ἀρχάγγελος!

Ὁ Μίλς Χένδον ἔβγαλε μιὰ φωνή
ποῦ ἔδειχνε τὴν ἐκπληξή του καὶ ὕ-
στερα πρόσθεσε:

— Χμ, τώρα μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ
κανεὶς τὴν προθυμία του νὰ σ' ὑπα-
κούσῃ. Γιατί αὐτὸ εἶναι σίγουρο: γιὰ
ἓνα κοινὸ θνητὸ δὲν θὰ ἔκανε καμ-
μιὰ δουλειά· μὰ ὡστόσο ἓνας ἀρχάγ-
γελος στέκεται παραπάνω ἀπὸ τὸν

βασιλιά καὶ ἔτσι παραδέχτηκε νὰ σὲ
ὑπακούσῃ. Τώρα λοιπὸν θὰ κάτσω
καὶ θὰ... γιὰ στάσου, γιὰ στάσου,
τί θόρυβος εἶναι αὐτός;

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ μικρὸς
βασιλιάς πότε ἔτρεμε ἀπὸ ἀγωνία,

πότε ἤθελε νὰ φωνάξῃ ἀπὸ τὴν χα-
ρὰ του, καὶ μὴ μπορώντας νὰ κάνῃ
τίποτε ἄλλο βογγοῦσε ὅσο δυνατώ-
τερα μποροῦσε, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι
τὰ πνιγμένα βογγητά του θὰ ἔφθα-
ναν ὡς ταῦτιά τοῦ Χένδον. Ὡστόσο
μὲ μεγάλῃ του ἀπελπισία ἔδλεπε ὅτι
ὁ Χένδον ἤ δὲν τὰ ἀκούγε ἢ δὲν τὰ
πρόσεχε. Τὰ τελευταῖα λόγια ὅμως
τοῦ φίλου του τὸν ἀναζωογόνησαν,
ὅπως μιὰ δροσερὴ πνοὴ ἀναζωογονεῖ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ὁ Μπέμπης εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος στὸ μπάνιο του.

αὐτὸν ποὺ πνίγεται ἀπὸ τὸν λίβα. Ἐκανε μιὰ τελευταία ἀπεγνωσμένη προσπάθεια τὴν στιγμή ποὺ ὁ ἔρημίτης ἀπαντοῦσε :

— Θόρυβος ; Ἐγὼ δὲν ἀκούω παρὰ τὸν ἄνεμο.

— Ἀλήθεια, μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ὁ ἄνεμος. Ἀκούγεται ἀδιάκοπα. Νά, νά, νά, πάλι ! Ὅχι δὲν εἶναι ὁ ἄνεμος, μοιάζει μὲ κάτι ἄλλο. Για νὰ πάμε κατὰ κεῖ ποὺ ἀκούγεται νὰ ἰδοῦμε τί εἶναι !

Ὁ βασιλιάς μόλις μπορούσε νὰ κρατηθῇ πιά ἀπὸ τὴν χαρὰ του. Τὰ κουρασμένα του πλεμόνια ἔβαλαν ὅση δύναμη εἶχαν γιὰ νὰ στρέψουν τὴν προσοχὴ τοῦ Χένδον πρὸς τὸ μέρος ποὺ βρισκόταν· μὰ τὸ σφιχτοδεμένο στόμα του καὶ ἡ χοντρή προβιά ποὺ ἦταν ριγμένη ἀπὸ πάνω του, ἐπνιγαν τὴν φωνή του. Ἡ καρδιά τοῦ καϊμένου τοῦ μικροῦ κόνιψε νὰ σπάσῃ ἀπὸ ἀπελπισία ὅταν ἀκουσε τὸν ἔρημίτη νὰ λέη :

— Ὡ, ὁ θόρυβος ἔρχεται ἀπέξω, ἀπὸ τὸ σῦδεντρο. Πάμε νὰ ἰδοῦμε· τραβάω ἐγὼ μπροστά.

Ὁ Ἐδουάρδος τοὺς ἀκουσε νὰ πομακρύνονται· οἱ φωνές τους καὶ τὰ βήματά τους ἔσθοναν σιγὰ-σιγὰ· τώρα βρισκόταν ὁλομόναχος μέσα στὴν βαθεῖα, ἀπαίσια σιωπή.

Τοῦ φάνηκε πὼς πέρασε μιὰ αἰωνιότης ὥς πού νὰ ξανακούσῃ πάλι τίς φωνές, κι' αὐτὴ τὴ φορά ἦταν ἀνακατεμένες μὲ ποδοβολητὰ ἀλόγων.

Ἦστερα ἀκουσε τὸν Χένδον νὰ λέη :

— Δὲν θὰ περιμένω περισσότερο. Κι' οὔτε μπορῶ κιόλας νὰ περιμένω περισσότερο. Δίχως ἄλλο παραπλανήθηκε μέσα στὸ δάσος. Κατὰ ποῦθε τὸν ἔστειλες ; Δεῖξε μου γρήγορα τὸν δρόμο.

— Ἐ, στάσου δά ! Θὰ σὲ πάω παρκατάω.

— Μπράβο, ὦρατα. Εἶσαι μὰ τὴν ἀλήθεια, καλύτερος ἀπ' ὅ,τι φαίνεσαι. Ὅπωςδήποτε εἶσαι ἕνας ἀρχάγγελος μὲ καρδιά. Δὲν θέλεις νὰ καβαλλικέψῃς ; Δὲν ἀνεβαίνεις ἐπάνω στὸ γαῖδουρι ποὺ ἀγόρασα γιὰ τὸν μικρόν, ἢ προτιμᾷς νὰ καβαλλικέψῃς τὸ ἀναθεματισμένο αὐτὸ μουλάρι ποὺ ἀγόρασα γιὰ τὸν ἑαυτό μου — καὶ βγήκα γελασμένος, ὅπως δὲν θάβγαγα κι' ἂν ἀκόμη τὸ ἀγόραζα γιὰ δυὸ μολέπτα.

— Ὅχι, ἀνέβα ἐσὺ στὸ μουλάρι καὶ τράβα τὸ γαῖδουρι ἀπὸ τὴν τριχιά. Ἐμπιστευομαι περισσότερο τὰ πόδια τὰ δικά μου.

— Τότε σὲ παρακαλῶ κράτα μιὰ στιγμή τὸ γαῖδουρι κι' ἐγὼ θὰ δοκιμάσω ν' ἀνέβω στὸ μουλάρι, μὲ κίνδυνο νὰ μοῦ τσακίσῃ τὰ πλευρά.

Ἀκούστηκαν ποδοβολητὰ, κλωτσιές, ξυλιές κι' ἕνας ὀλόκληρος κατακλυσμὸς ἀπὸ βρισιές καὶ κατάρες. Στὸ τέλος τὸ μουλάρι φαίνεται πὼς ἔβαλε γνώση γιατί οἱ ἐχθροπραξίες ἔπαψαν κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη.

Μὲ ἀπερίγραπτη φρίκη ἀκουσε ὁ μικρὸς βασιλιάς τίς ὁμιλίες καὶ τὰ βήματα νὰ σβύνουν μέσ' στὸ δάσος. Ἐχασε πιά κάθε ἐλπίδα καὶ βαριά ἀπελπισία πλάκωσε τὴν καρδιά του.

— Ὁ μόνος μου φίλος γελάστηκε καὶ ὠδηγήθηκε σὲ στραβὸ δρόμο, σκέφθηκε. Ὁ ἔρημίτης θὰ γυρίσῃ πίσω καὶ τότε...

Ἀποτέλειωσε τὴν σκέψη του μ' ἕνα βαθὺ στεναγμό. Ἦστερα πάλαιψε τόσο ἀπεγνωσμέν, ποὺ κατάφερε νὰ πετάξῃ ἀπὸ πάνω του τὴν προβιά.

Ἐξαφνα ἀκουσε τὴν πόρτα ν' ἀνοίξῃ. Ἀνατριχίασε ὡς τὸ κόκκαλο καὶ τοῦ φάνηκε πὼς ἐνοιθε κιόλας τὸ κρύο ἀτσάλι στὸν λαιμό του. Ἐκλείσε τὰ μάτια ἀπὸ τὸν φόβο του· μὰ ὁ φόβος τὸν ἔκανε πάλι νὰ τὰ ξανανοίγῃ — μπροστά του στεκόταν ὁ Τζὼν Κάντυ καὶ ὁ Οὐγος.

— Δέξαι σοι ὁ Θεός ! θὰ ἔλεγε ἂν μπορούσε νὰ μιλήσῃ.

Σὲ λίγες στιγμὲς μπορούσε νὰ κοινήσῃ ἐλεύθερα τὰ μέλη του· οἱ δυὸ σωτήρες του τὸν ἄρπαξαν καθέννας ἀπὸ τὸ ἕνα χέρι κι' ἔτρεξαν γρήγορα νὰ κρυφτοῦν στὸ δάσος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Θῦμα τῆς προδοσίας

Ἔτσι καὶ πάλι ὁ βασιλιάς Φῶ-Φῶ ὁ Α' βρέθηκε μαζὶ μὲ τοὺς ἀλλήτες κι' ἦταν ἀναγκασμένος νὰ ὑποφύρῃ τὰ χοντρά ἀστεῖα τους καὶ τίς κοροϊδίες τους. Ὡστόσο μόνον ὁ Κάντυ καὶ ὁ Οὐγος τὸν ἀντιπαθεύσαν πραγματικά κι' εὗρισκαν εὐκαιρία κάθε φορά ποὺ θάλειπε ὁ ἀρχηγὸς γιὰ νὰ τὸν κακομεταχειριστοῦν.

Ὅλοι οἱ ἄλλοι τοῦ ἔδειχναν μεγάλη συμπάθεια καὶ θαύμαζαν τὸ κουράγιο του καὶ τὴν ἀφοβία του. Τίς πρώτες δυὸ-τρεῖς ἡμέρες ὁ Οὐγος, ποῦχε ἀναλάβῃ τὸν Ἐδουάρδο ὑπὸ τὴν κηδεμονία του, ἔκανε ὅτι μπορούσε καὶ δὲν μπορούσε γιὰ νὰ κάνῃ μαρτυρική τὴν ζωὴ τοῦ παιδιοῦ. Καὶ τὸ βράδυ, ὅταν μαζεῦνταν ὅλοι καὶ τρωγοπίναν τοῦ ἔκανε γοῦστο νὰ πειράξῃ τὸν μικρόν καὶ νὰ παίξῃ παιχνίδια εἰς βάρος του· τὰ κατάφερνε ὅμως ἔτσι, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται πὼς προερχόνταν ἀπὸ μέρους του.

Δυὸ φορές πάτησε, τᾶχα δίχως νὰ τὸ θέλῃ, τὰ γυμνά πόδια τοῦ Ἐδουάρδου, κι' ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε μὲ περιφρονητικὴ σιγή, γιατί δὲν καταδεχόταν νὰ ἐξευτελίσῃ τὸ βασιλικὸ του ἀξίωμα. Ὅταν ὅμως ὁ Οὐγος τὸν

πάτησε καὶ πάλι γιὰ τρίτη φορά, ἄρπαξε ἕνα χοντρὸ ραβδί ποὺ βρισκόταν δίπλα του καὶ τοῦδωσε μιὰ τόσο δυνατὴ, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ πέσῃ κάτω, ἐνῶ ὀλόκληρη ἡ συμμορία ξεσπούσε σὲ γέλια καὶ σὲ χειροκροτήματα.

Ὁ Οὐγος ἐξαγριωμένος καὶ ντροπισμένος ἄρπαξε κι' αὐτὸς ἕνα ματσόκι καὶ χύμηξε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν μικρόν ἀντίπαλό του. Στὴ στιγμή ἀνοίχθηκε ἕνας μεγάλος κύκλος. Τὸ κέντρο ἔμεινε ἐλεύθερο γιὰ τοὺς δυὸ παλαιστές, οἱ ἄλλοι τοποθετήθηκαν γύρω-γύρω καὶ ἄρχισαν κιόλας νὰ ἐνθαρρύνουν μὲ φωνές τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ νὰ στοιχηματίζουν ποῖος θὰ νικήσῃ. Ὡστόσο οἱ προβλέψεις γιὰ τὸν Οὐγο δὲν ἦταν καὶ πολὺ εὐνοϊκές. Μπορεῖ τὰ χτυπήματά του νάταν δυνατὰ κι' ἀπότομα, μὰ τὸ χέρι τοῦ ἀντιπάλου του εἶχε μυηθεῖ σ' ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς ξιφομαχίας ἀπὸ τοὺς καλύτερους δάσκαλους τῆς Εὐρώπης. Ὁ μικρὸς βασιλιάς στεκόταν ἀντικρὺ τοῦ ἀμυντικῆς στάσης, ἀλλὰ μὲ ἀπόλυτη ψυχραιμία καὶ σταθερότητα. Ἀπέκρουε τίς ἀλλεπάλληλες ραβδιές τοῦ ἀντιπάλου του μὲ τόση τέχνη κι' εὐκολία, ποὺ προκάλεσε ἀκράτητο ἐνθουσιασμό στὸ «κοινόν» ποὺ παρακολουθοῦσε τὸν ἀγῶνα. Κι' ὅταν καμμιὰ φορά τὸ ἐξασκημένο μάτς του εὗρισκε ἀπροφύλακτο τὸν ἀντίπαλό του, τοῦ ἔδινε μὲ ἀστραπιαία ταχύτητα, μὰ μὲ τὸ μαστοῦνι στὸ κεφάλι καὶ τότε τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰ ζήτω ἔφθαναν ὡς τὸν οὐρανό.

Ἦστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο ὁ Οὐγος προτίμησε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἀγῶνα. Ἦταν γεμάτος μπλάβα σημάδια καὶ πριξίματα, καί, τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, εἶχε γίνει ρεζίλης στοὺς συντρόφους του. Ὁ νικητὴς, ποὺ δὲν εἶχε δεχθεῖ οὔτε ἕνα κτύπημα κἂν, μετατφέρθηκε «ἐν θριάμβῳ» στὶς πλάτες τῶν θαυμαστῶν του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΚΟΥΝΙΑ

Βαρκούλα ἡ κούνια τοῦ Ἐγγονοῦ ναναρίστ' ἀρμενίζει μὲ τῆς Γιαγιούλας τὴ χαρὰ μὲ τοῦ Παπποῦ τὸ γέλι· Φεγγαροπρόσπιη βραδυὰ ἢ Μαννούλα του φωτίζει τοὺς δρόμους τῆς γαλήνης του, καὶ πάει καὶ πάει ὅπου θέλεις...

Θές στοῦ γαλάτου τοὺς γιαλοὺς τοὺς κρινοζαχαρένιους, στοῦ μελιστάλαχτου χαδιοῦ τὸ ροδίνο ἀκρογιάλι, Στοῦ ὕπνου τοὺς ἡσικούς τοὺς χρυσούς, χρυσούς καὶ ζαφειρένιους ὡς πού ν' ἀράξῃ πρόσχαρο στὴν πιδὶ γλυκεῖα του ἀγκάλη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΜΑΜΜΑΣ

(Ἀπὸ τὸ Ἡμερολόγιο τῆς Αἰμιλίας)

Σήμερα μπήκα στὸ κλεισμένο σάλονι ποῦναι τὸ πορτραῖτο τῆς μαμμάς. Σηκώθηκα πρωτὶ πρωτὶ γιὰ νὰ μὴ μὲ καταλάβῃ ὁ μπαμπάς, ποὺ ἐργαζόταν στὸ γραφεῖο του, κι' ἀνοιξα ἀθόρυβα τὴν πόρτα.

Τὰ βρήκα ὅλα βυθισμένα μέσ' στὸ σκοτάδι, ὅπως πάντα. Μὰ τὸ σκοτάδι αὐτὸ δὲ μὲ φοβίζει καθόλου. Μοῦ εἶναι τόσο γνῶριμο καὶ τόσο ἀγαπητό. Τὸ νοιώθω στὰ μάτια μου σὰ χᾶδι. Ἐδῶ μέσα μοῦ φαίνεται σὰ νὰ εἶμαι ἔξω ἀπ' τὸν κόσμο· σ' ἕναν τόσο βυθισμένο στὴ μακαριότητα.

Ἀνάβω τὸ φῶς καὶ πλησιάζω στὸ πιάνο. Πάνω του κρέμεται τὸ μεγάλο πορτραῖτο τῆς μαμμάς. Κάθομαι στὸ σκαμνάκι τοῦ πιάνου καὶ τὸ κοιτάζω ὥρα πολλή. Τὸ κοιτάζω σὰ νὰ θέλω νὰ χαράξω γιὰ πάντα μέσ' στὴν καρδιά μου : τὸ πρόσωπό της ποὺ λάμπει ἀπὸ νειότη κι' ὁμορφιά· τὸ τρυφερὸ χαμόγέλό της· τὰ ὠραῖα της χέρια. Προσπαθῶ νὰ θυμηθῶ τὸ θόρυβο τῶν βημάτων της· τῆς φωνῆς της τὸν ἦχο· κάθε τί ποὺ ἡ ἀνάμνησή του θὰ μ' ἔκανε νὰ ξαναζήσω τὸν καιρὸ ποὺ ἡ παρουσία της γέμιζε τὸ σπίτι ἀπὸ χαρὰ.

Νὰ ὑπῆρξε τάχα ἀληθινὰ αὐτὴ ἡ ἐποχὴ ἢ νὰ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα ὄνειρα, ποὺ πλημμυρίζουν τὴν ψυχὴ μας ἀπὸ μιὰ μυστικὴ γοητεία, σὰ νὰ τᾶχουμε ζήσει ;

Νὰ ὑπῆρξε τάχα ἐποχὴ ποὺ φώναζα τὴν ἀσύγκριτη λέξη : «μαμμά» καὶ δυὸ ἀγαπημένα χέρια μοῦδιναν τὴν ἀπόκριση μὲ τὰ χᾶδια τους ;

Νὰ ὑπῆρξε τάχα ἐποχὴ ποὺ στὸ σκαμνάκι αὐτὸ καθόταν ἡ ὠραία κυρία τοῦ πορτραῖτου καὶ τὸ σπίτι γέμιζε ἀπ' τοὺς ἦχους τῆς μουσικῆς της καὶ τ' αὐτιά μας μεθοῦσαν ἀπ' τὴν ἁρμονία τοῦ τραγουδιοῦ της ;

Κι' ἂν πραγματικά ζήσαμε αὐτὲς τίς στιγμὲς, δὲν πρέπει νὰ φυλάμε τὴν ἀνάμνησή τους μέσα σι' ἄδυστα τῆς καρδιάς μας γιὰ πάντα, καὶ νὰ ἐγγνωμονοῦμε Ἐκεῖνη ποὺ μὲ τόση ἀγάπη μᾶς τίς χάριζε ; Τώρα καταλαβαίνω πόσο πικρὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐγκαρτέρηση τοῦ μπαμπᾶ, πόσο ἀπέραντη ἡ μοναξιά του. Καῖμένε μπαμπά, πόσο πιδὸ πολὺ πρέπει νὰ σ' ἀγαπῶ τώρα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ γεμίσω τὸ μεγάλο αὐτὸ κενὸ τῆς ζωῆς σου !

Μέσα στὸ σιωπηλὸ σκλόνι — κάτω ἀπ' τὸ χλωμὸ φῶς τῶν ἡλεκτρικῶν στέλνω ἕνα φιλὶ ἀγάπης στὴν καλὴ μου μαμμά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΓ'.

Ἀπὸ τὰ ζῶα τοῦ Θηριοτροφείου, ποὺ τῶχαν σκάσει γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν, τὸ πιὸ αἰσχυρὸ ἴσως στάθηκε ἡ γάτα ἡ Κιτρινούλα.

Αὐτὴ, μόλις χωρίστηκε τοὺς συντρόφους της κι' ἔκαμε λίγα βήματα μονάχη, βρέθηκε μπροστὰ σὲ μιὰ μάντρα ποὺ ἔφραζε τὴν αὐλὴ ἐνὸς ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ. Ἡ αὐλόπορτα ἦταν κατάκλειστη. Δίπλα της ὅμως, κάτω-κάτω, ὑπῆρχε μιὰ τρύπα ἀπ' αὐτὲς ποὺ κάνουν γιὰ νὰ μπαινοβγαίνουν οἱ γάτες. Τίς ἤξερε αὐτὲς τίς τρύπες ἡ Κιτρινούλα. Κι' ὅταν εἶδε μιὰ νὰ χάσκῃ μπροστὰ της, σκέφτηκε :

«Ἄς μῶ μέσα ἀπὸ δῶ. Θὰ βρῶ ἴσως τίποτα νὰ φάω. Καὶ πεινῶ τόσο πολὺ!...»

Τῶπε καὶ τῶκαμε. Πέρασε μὲ ἀρκετὴ εὐκολία ἀπὸ τὴ γατότρυπα, καὶ βρέθηκε μέσα σὲ μιὰν αὐλὴ, ποὺ ἡ μισὴ ἦταν ὑπόστεγη καὶ γεμάτη ἀπὸ βαρέλια καὶ πιθάρια. Ἐκεῖ χάμω ἦταν κι' ἕνα μεγάλο κουτὶ μὲ σύματα γύρω-γύρω, ποὺ μέσ' στὴ μέση εἶχε κρεμασμένο ἕνα κομμάτι λαρδί.

«Τὶ ὠραῖος μεζὲς ! εἶπε μέσα της ἡ πεινασμένη Κιτρινούλα. Παραγεγυῖα τὸν εἶχα ; μὲ περίμενε ;»

Κι' ἀμέσως ἔχωσε τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ κουτιοῦ ποὺ

ἦταν ἀνοιχτὴ, τέντωσε τὸ λαιμό της, ἔφτασε τὸ λαρδί καὶ τὸ δάγκωσε.

Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή ἀκούστηκε ἕνα δυνατό ντράγγι καὶ κάποιο σκέπασμα, ποὺ πρωτύτερα στεκόταν ψηλά, ἔπεσε μὲ ὁρμὴ πάνω στὸ λαιμό τῆς Κιτρινούλας καὶ λίγο ἔλειψε νὰ τὴν καρατομήσῃ.

Εὐτυχῶς δὲν τὴν καρατόμησε. Τῆς σφίγγωσε ὅμως τὸ κεφάλι μέσα στὸ κουτὶ, σὲ τρόπο ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸ βγάλῃ.

«Δυστυχία μου ! εἶπε μέσα της, πιάστηκε!... Φάκα ἦταν λοιπὸν καὶ δὲν τὴ γινώρισα ;...»

Ναί, ἦταν μιὰ φάκα γιὰ ποντίκια, ἀλλοιώτικη ἀπὸ κείνες ποὺ ἤξερε ὡς τότε ἡ Κιτρινούλα. Καὶ γιὰ νὰ φάῃ τὸ λαρδί — τὸ δόλωμα — τὴν ἔπαθε σὰν κανένα ἄμυαλο κι' ἀπράγο ποντικί. Τώρα πολιοῦσε τοῦ κάκου

νά ελευθερώση τὸ κεφάλι της καὶ νιαούριζε σπαραχτικά, νὰ τὴν ἀκούση κανεὶς καὶ νὰ πᾶν νὰ τὴ γλυτώσῃ.

Ἀλλὰ δὲν τὴν ἄκουσαν παρὰ τὰ ποντίκια. Ἐνα μικρὸ πρόβαλε ἀπὸ τὴν τρουπίτσα του μὲ φόβο καὶ μὲ περιέργεια, νὰ ἰδῇ τί ἔπαθε ἡ γάτα ποὺ ξεφώνιζε ἔτσι. Κι' ἄμα τὴν εἶδε πιασμένη στὴ φάκα, ἔβαλε τὰ γέλια καὶ τὶς φωνές:

— Παιδιά! ἡ γάτα πιάστηκε στὴ φάκα! Μὴ φοβάστε! Ἐβγήτε νὰ τὴν ἰδῆτε!

Τότε βγήκαν ὅλα τὰ ποντίκια καί, καθὼς εἶδαν τὸν ἐχθρὸ τους σὲ κείνη τὴν κατάντια, ἄρχισαν νὰ κοροϊδεύουν καὶ νὰ γιουχαῖζουν. Ἐπειτα πιάστηκαν κι' ἔστησαν, γύρω στὴν πιασμένη Κιτρινούλα, ἕναν τρολὸ χορὸ. Χόρευαν καὶ τραγουδοῦσαν:

Μιά ψωριάρα γάααααα
Πιάστηκε στὴ φάααααα
Τρέξτε νὰ τὴ δῆρητε,
Ποντίκια νὰ χαρήγητε!
Ψίτ! ψίτ! ψίτ!
Ζήτω! ζήτω! ζήτωωωω!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΠΕΙΣΜΑΤΑΡΑ

Ἡ σκηνὴ στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος βράδυ.

— Ἡ Κυρία τί θὰ πάρῃ;

— Μιά πάστα βανίλια.

— Ἡ Δεσποινίς;

— Ἐνα παγωτὸ ἀνάμικτο.

— Ὁ Κύριος;

— Ἐναν βαρὺν γλυκὸ.

— Ὁ Κύριος;

— Ἐναν γλυκὸ βραστόν.

Καὶ τὸ γκαρσόνι ἐχάθηκε μέσα στὸ πέλαγος τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν μαζευτῇ στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος νὰ δροσιστοῦν!

Μετὰ δυὸμισὴ ὥρες καταπλῆει τὸ γκαρσόνι καὶ προσφέρει στὴν Κυρία μιὰ πάστα σοκολάτα, στὴ Δεσποινίδα ἕνα παγωτὸ σοκολάτα, σὲ μένα ἕναν καφέ καὶ στὸν ἄλλον Κύριο ἕνα κοινάκι! καὶ τρέπεται εἰς φυγὴν βιαστικῶς.

— Ἐ, γκαρσόν, γκαρσόν...

— Ἀμέσως, ἀμέσως, κύριοι. μὴ βιάζεσθε!

Ἐγὼ ἐν τῷ μεταξὺ ἐδοκίμασα τὸν καφέ καὶ τὸν ἡῦρα σκέτον χωρὶς ζάχαρη.

— Γκαρσόν, γκαρσόν, ἔκαμες λάθος, ἐφωνάζαμε ὅλοι μαζί, ἐγὼ σοῦ εἶπα ἀνάμικτο, ἐγὼ σοῦ εἶπα πάστα βανίλια, ἐγὼ καφέ, ἐγὼ καφέ μὲ ζάχαρη.

— Ὁχι, κύριοι, σεῖς κάνετε λάθος, ὅχι ἐγὼ. Αὐτὰ παραγγέλτατε.

Μᾶς εἶπε θυμωμένο τὸ γκαρσόνι κι' ἐχάθηκε βιαστικῶς στὸ πέλαγος τῶν ἀνθρώπων, πέρνοντας κατὰ λάθος μαζί του καὶ τὸ ποτηράκι μὲ τὰ δυὸ κουταλάκια γιὰ τὴν πάστα καὶ γιὰ τὸ παγωτὸ.

Ἐμεῖς οἱ μεγαλείτεροι δεχθήκαμε τὸ μοῖρατον χωρὶς διαμαρτυρίας.

Ἡ Κυρία ἔφαγε τὴν πάστα σοκολάτα μὲ τὸ χέρι ὁ κύριος ἤπιε τὸ

κοινάκι σὰν νὰ κατάπινε κάρβουνα κι' ἐγὼ ἀραίωσα τὸν σκέτον καφέ μὲ νερό, γιὰ νὰ μετριαστῇ ἡ φαρμακίλα του.

Ἐσκεπτόμουν: «ὁ Σωκράτης ἤπιε φύσραιμος τὸ κώνειον κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἕναν σκέτον καφέ καὶ μάλιστα ἀραιωμένον στὸ νερό!» Τὸν ἤπια λοιπὸν καὶ μοῦ φάνηκε μάλιστα πολὺ δροσερός!

Ἡ Δεσποινίς ὅμως Πεισματάρρα ἦταν ἀνένδοτη. Ἐννοοῦσε νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά της. Δὲν ἦταν πιά μικρούλα νὰ τὴν κάνουν ὅπως θέλουν, ἦταν δώδεκα χρονῶν.

— Ὁχι, ὅχι, δὲν θὰ μὲ φάγω τὸ παγωτὸ, ὅπως τὸ θέλει αὐτός.

— Μά, παιδί μου, τῆς ἔλεγε ἡ μαμά, μὴν κάνῃς ἱστορίες ἐμπρὸς μάλιστα καὶ σὲ ξένους κυρίους. Τί ἰδέα θὰ σχηματίσουν γιὰ σένα;

— Μά, μαμά μου, δὲν ἔρχα ποτὲ στὴ ζωὴ μου σκέτο παγωτὸ, πάντοτε ἀνάμικτο, πῶς μπορῶ τώρα νὰ φάγω τέτοιο πράγμα; Ὁχι, ὅχι, ὅχι.

Καὶ τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ποτάμι.

Ἐπροφέραμε κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι μερικὸς παρηγορητικὸς λόγους, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡ Δεσποινίς Πεισματάρρα ἐπέμενε νὰ μὴ δοκιμάσῃ ποτὲ στὴ ζωὴ της σκέτο παγωτὸ.

Τέλος πάντων τὴν ἀφήσαμε στὴν τύχη της κι' ἐξακολουθήσαμε τὴ σχετικὴ μὲ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἔτους συζήτησής μας «περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων».

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Δεσποινίς Πεισματάρρα παρηγορήθηκε, ἐσκούπισε τὰ δάκρυά της κι' ἄρχισε ν' ἀναζητῇ κουταλάκι, γιὰ νὰ φάγῃ—πρῶτη φορὰ στὴ ζωὴ της—σκέτο παγωτὸ.

Κουταλάκι ὅμως δὲν ὑπῆρχε.

— Γκαρσόν, γκαρσόν, ἕνα κουταλάκι, ἕνα κουταλάκι.

— Ἀμέσως.

Τὸ ἀμέσως ὅμως αὐτὸ εἶχε μεγάλ-

λὴ καθυστέρηση.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ζέστη τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ λυώσῃ ὅλα τὰ χιόνια τῶν Ἀλπεων, ἄρχισε νὰ μεταβάλλῃ τὸ παγωτὸ τῆς Δος Πεισματάρρας σ' ἕνα σκοῦρο ὕγρο.

— Ἐνα κουταλάκι, ἕνα κουταλάκι...

Φωνὴ βοῶντος ἐν... τῇ πλατείᾳ.

Τώρα τὰ δάκρυα ἔτρεχαν γιὰ τὸ κουταλάκι πλεόν.

Ἡ ὥρα πέρασε, οἱ ἄνθρωποι ἐφευγαν γιὰ τὸ δειπνο τους καὶ τὸ κουταλάκι ἦταν ἀκόμη στὴ θέσῃ του στὸ καφενεῖο μέσα.

Τέλος σηκωθήκαμε κι' ἐμεῖς νὰ φύγουμε.

Καὶ ἡ Δεσποινίς Πεισματάρρα πῆρε τὸ ποτήρι καὶ ἤπιε τὸ παγωτὸ τῆς ζεστό!

Π. Δ. Π. ΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΛΟΘΥΜΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΘΥΜΗΤΑ

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Μοῦ ἔδωσε ἐφημερίδα καὶ μ' ἔβαλε νὰ διαβάσω ἀπ' αὐτὴν λίγο, ὅστερα μοῦ εἶπε κι' ἔγραψα ἀριθμοὺς μὲ τὴν κιμωλία στὸ μαυροπίνακα.

Ἐμεινε ἀπὸ τὴν ἐξέτασή μου εὐχαριστημένος καὶ εἶπε στὸν πατέρα μου πῶς ἔκανα γιὰ τὴ δευτέρα τάξη τοῦ Δημοτικοῦ καὶ ποῖο βιβλίο νὰ μοῦ ἀγόραζε.

Τὸ μεσημέρι, λίγο πρὶν σχολάσουμε, ἦρθε πάλι ὁ πατέρας μου καὶ μὲ πῆρε.

Καθὼς βγήκαμε στὴν ἐξώπορτα, μοῦ εἶπε πῶς θὰ γυρίζαμε σπῆτι ἀπὸ τοὺς ἰσούς δρόμους ποὺ περάσαμε τὸ πρῶτ' γιὰ νὰ τοὺς μάθω καὶ νὰ πηγαίνω σὲ σχολεῖο μοναχὸς μου. Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ πάω σχολεῖο καὶ νὰ γυρίσω σπῆτι μου, ἔκανα τὴ διαδρομὴ μου πάντα στοὺς ἰσούς δρόμους ποὺ πρωτοπέρασα μὲ τὸν πατέρα μου.

Τόσο πολὺ ἐσυνήθισα μὲ αὐτὰ τὰ σύρε κι' ἔλα, ποὺ ἂν τύχαινε κάποτε νὰ λοξοδρομήσω μὲ κανένα συμμαθητὴ μου, μοῦ φαίνότανε πῶς κάτι σπουδαῖο μοῦ ἔλλειπε.

Μὲ τὸ νὰ βλέπω τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ ἦταν πάντα ἀπὸ τὶς πόρτες τῶν δρόμων σὰ διαβαίνω, ὅπως ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα μοῦ εἶχε συστήσει ὁ πατέρας μου, ἔμαθα καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἀπὸ πόσες πόρτες σπιτιῶν καὶ μαγαζιῶν περνοῦσα ἀπ' ἔξω κι' ἀκόμα τί χρωματισμὸ καὶ τί σειρά εἶχε κάθε μιὰ ἀπ' αὐτές.

Θυμάμαι ὡς τώρα, πῶς ξεκινώντας ἀπὸ τὸ σπῆτι μας γιὰ τὸ σχο-

λεῖο, μὲλεις ἔφταναν στὴ δεξιὰ γωνία τοῦ δρόμου μας, ἔστριβα κι' ἐμπαινα σ' ἕναν ἄλλον κάθετον ποὺ ἦταν πολὺ μακρὺς.

Καθὼς τὸν κατέβαινα, τὸ πρῶτο μαγαζὶ ποὺ συναντοῦσα ἦταν ἕνας φούρνος, καὶ λίγο παρακάτω ἕνα μανάβικο, ποὺ σὲ μιὰ μικρὴ ἐπιγραφή του ἐδιάβαζα ἀνορθογραφμένα:

«ΑΜήγαλος ὁποροπόλης»

Τὸ Ἀλφά ποὺ ἄρχιζε τὸ ὄνομα τοῦ μανάβη, ἦταν τόσο κοντὰ μὲ τὸ ἐπώνυμό του καὶ χωρὶς τελεία ἀνάμεσά του, ποὺ τὸ ἐδιάβαζε καθέννας ἀθελά του «Αμήγαλος». Ἰσως ἀπ' αὐτό, ὅλοι ὅσοι ἐφώνιζαν ἀπὸ τὸ μανάβικό του, τὸν ἔλεγαν «Ἀμύγδαλος».

Σὲ μένα εἶχε κάνει ἐντύπωση «ὁ Μήγαλος» γιὰτὶ ἦταν πολὺ ψηλός, μεσόκοπος τὴν ἡλικία, μὲ μεγάλα γένεια, λίγο ψυχρὰ καὶ καπελλωμένος χειμῶνα καλοκαίρι μὲ ἡμίψηλο!

Φοροῦσε κατακάθαρα ρούχα ποὺ τὰ προφύλαγε μὲ μιὰ πλατεῖα καὶ μακρὰ ποδιὰ, ζωσμένη στὸ στήθος του καὶ φτιαγμένη ἀπὸ ἀλατσαδένιο πανὶ μὲ ἄσπρα καὶ γαλάζια τετραγωνάκια «νταμωτὸ» ὅπως τὸ λέγε.

Ὅποιοι ἀντίκρυζε τὸ Μήγαλο γιὰ πρώτη φορὰ, ἔλεγε πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτός κι' ἀπὸ μακρὺ ἀκόμη, ἐμύριζε παστρικάλας.

Ὅσοι ἐφώνιζαν ἀπὸ τὸ μαγαζὶ του, ἔμεναν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοὺς καλούς του τρόπους καὶ γιὰτὶ ἔπαιρναν πράγμα φρέσκο, διαλεχτὸ καὶ σωστὸ στὸ ζύγι· ἡ δὲ καὶ τοῦ Μήγαλου ἐζύγιζε πάντοτε τετρακόσια, καὶ γι' αὐτὸ οἱ πελάτες του τὸν ἔλεγαν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἄρχισα νὰ πηγαίνω σχολεῖο, δὲν κατὰλαβω πῶς κύλησαν τόσο γοργὰ οἱ ἑβδομάδες καὶ οἱ μῆνες, καὶ πῶς ἀπὸ τὸ φθινόπωρο καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξὴ φθάσαμε στὸ καλοκαίρι.

Τὶς πρῶτες τοῦ μέρες, ἕνα ἀπόγευμα, καθὼς γύριζα σπῆτι ἀπὸ τὸ σχολεῖο μαζί μὲ τὸν Γιαννάκη, γείτονα καὶ συμμαθητὴ μου, καὶ μιλούσαμε γιὰ βώλους καὶ γιὰ τόπια, μοῦ εἶπε μὲ χαρὰ καὶ περηφάνεια:

— Τώρα ποὺ θὰ πάμε στὴ γειτονιά μας, θὰ σοῦ δείξω ἕνα τοπάκι ποὺ ἔχω στὸ σπῆτι μου.

Αὐτὸ τὸ κατέφερε μ' ἕνα σφουγγάρι ποὺ τὸ ἔσφιζε πολὺ καὶ τὸ ἔρραψε μέσα σ' ἕνα κομμάτι γερὸ πανί. Ἐγὶνε ὡς ἕνα μικρὸ μανταλίνι καὶ κάλει γκέλ καλύτερα ἀπὸ λαστιχένιο.

Σκανδαλίστηκα μὲ τὰ λόγια του καὶ τοῦ εἶπα νὰ βελτίσωμε γρήγορα καὶ τὸ σπῆτι τοῦ γιὰ νὰ πιᾶσιν ἐκεῖ μὲ τὸ τόπι του, καὶ ἀφοῦ τὸ ἐβλεπα πῶς ἦταν, νὰ ἔκανα ἕνα ὄμοιο.

Ἀρχίσαμε περπάτημα βιαστικῶς καὶ καθὼς πλησιάζαμε στὸ μανάβικο τοῦ Μήγαλου, σταθήκαμε ἀπότομα καὶ κίναμε ἕνα χαρούμενο ξεφωνητὸ μὲ πολλὰ ἔεεε...

Αὐτὸ βγήκε αὐθόρμητα ἀπὸ μέσα μας, γιὰτὶ εἶχαμε ἰδῇ τὸν Μήγαλο, ποὺ πιεζοπλατισμένος κατὰ τὸ δρόμο, ἔδωκα ἡ δὲ κέρασια μέσα ἀπὸ ἕνα κοφίνι ποὺ ἦταν δεξιὰ του κι' ὅστερα ἔστρεψε καὶ γέμιζε μ' αὐτὰ ἕνα πανέρι ποὺ ἦταν ἀριστερά του.

Μᾶς ἔπιασε τότε μιὰ ἀκατανίκητη λιχουδιὰ καὶ ρώτησε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἂν εἶχε πεντάρρα νὰγοράζαμε κέρασια γιὰ νὰ κάνουμε καὶ τοῦ χροῖνου. Μὰ κανένας μας δὲν εἶχε, γιὰτὶ κάθε πρῶτ' ποὺ φεύγαμε ἀπὸ τὸ σπῆτι μας, μόνον μιὰ πεντάρρα μᾶς ἐδιναν οἱ γονεῖς μας, νὰγοράζουμε μ' αὐτὴν κουλούρα στὸ πρῶτὸν διάλειμμα. — Γιὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ μιλάω ἡ πεντάρρα εἶχε μεγάλη ἀξία.

Τότε ὁ φίλος μου, λιγωμένος ἀπὸ τὴν λιχουδιὰ ποὺ τὸν ἐσπρωχνε στὸ κακὸ μοῦ εἶπε:

— Ἀφοῦ δὲν ἔχουμε πεντάρρα, στήσου νὰ ἰδῇς τί θὰ κάνω!

Καὶ πρὶν προλάβω νὰ τὸν ἐμποδίσω γιὰ τὴν κλεψιά, ποὺ κατὰλαβω πῶς θῆκανε, προχώρησε σιγά-σιγά, πίσω ἀπὸ τὸν Μήγαλο καὶ τὴν στιγμὴ ποὺ ἐκεῖνος ἔπαιρνε κέρασια ἀπὸ τὸ κοφίνι καὶ γύριζε γιὰ νὰ τὰ βάλῃ στὸ πανέρι, ὁ φίλος βρήκε τὴν εὐκαιρία, ἀπλώσε τὸ χέρι του στὸ κοφίνι νὰ πάρῃ λίγα.

Καθὼς ὅμως τ' ἀνασήκωσε, αὐτὰ ὅπως ἦταν μπερδεμένα, βγήκαν ἀρμαθιά.

Γύρισε τρέχοντας νῆρθι σὲ μένα, ποὺ εἶχα προχωρήσει, μὰ τ' ἄρμαθιασμένα κέρασια δὲν μπόρεσε νὰ τὰ συγκρατήσῃ στὶς φούρες του καὶ τοῦ πέφτανε στὸ δρόμο. Ὅταν μὲ ζύγωσε καὶ μοῦ δινε νὰ πάρω, εἶδαμε ἑαφνικά τὸν Μήγαλο ἀνάμεσά μας, λὲς κι' εἶχε ξεπηδήσει μὲς ἀπ' τὴ γῆ.

Μᾶς ἔπιασε μὲ τὰ δυνατὰ του χέρια, ἐμένα ἀπὸ τὸ δεξιὸ αὐτοῦ καὶ τὸ φίλο μου ἀπ' τὸ ζεστό καὶ μᾶς γύριζε στὸ μανάβικό του λέγοντάς μας:

— Κρίμα σὲ σᾶς, ποὺ σᾶς ἔλεγα καλὰ παιδιὰ, σὰν παιδιὰ τοῦ σχολείου, νὰ εἴσαστε κλέφτες καὶ χειρότεροι ἀπ' τὰ μαγκοπαῖδα τοῦ δρόμου. Ὅταν τὸ βράδυ θὰ περάσουν οἱ πατεράδες σᾶς ἀπ' ἐδῶ, θὰ σᾶς δείξω ἐγὼ. Θὰ τοὺς πῶ τί μοῦ κάνατε, νὰ σᾶς δείρουν καὶ νὰ συμμορφωθῇτε, γιὰτὶ ἄλλοιῶς θὰ καταντήσετε τρανοὶ λωποδύτες.

Ὡς ποὺ νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια του αὐτὰ, μᾶς εἶχε πᾶει κιόλας μπροστὰ στὸ κοφίνι ποὺ ἦταν τὰ κέρασια κι'

ἐκεῖ διέταξε τὸ φίλο μου νὰ ρίξῃ μέσα σ' αὐτὸ ὅσα τοῦ εἶχε κλέψει.

Ὅστερα ἀφοῦ μὲ γλυκὰ λόγια μᾶς συμβούλεψε σὰν δάσκαλος, ἔπῃρε μόνος του μέσα ἀπὸ τὸ κοφίνι κέρασια καὶ μᾶς τὰ πρόσφερε γιὰ νὰ τὰ φᾶμε, κι' ἀκόμη μᾶς ἔβαλε νὰ τοῦ ὑποσχεθοῦμε πῶς δὲν θὰ ξανακλέψουμε ποτὲ τίποτε ἄλλο· σὰν τοῦ τὸ ὑποσχεθήκαμε, μᾶς εἶπε πῶς μᾶς συχώραγε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ κάναμε καὶ δὲν θὰ τὸ ἔλεγε στοὺς γονεῖς μας.

Ἐπῆραμε τὸ δρόμο γιὰ τὴν γειτονιά μας ἀμίλητοι μὲ σκυμένο τὸ κεφάλι, μὲ μάγουλα παπαρόνες ἀπὸ τὴν ντροπὴ μας καὶ μὲ τὴν στενοχώρια, ποὺ μᾶς ἔκοψε τὴ διάθεση ποὺ εἶχαμε γιὰ τὰ κέρασια, κι' ἀκόμη μᾶς ἔκανε νὰ μὴ εὐχαριστηθοῦμε τὰ χαρισμένα σὰν πρωτολούδια.

Τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας ἐκείνης κάθησα στὸ τραπέζι στενοχωρημένος καὶ τόσο ἀνόρεχτος ποὺ οἱ γονεῖς μου μὲ ρώτησαν καὶ μὲ ξαναρώτησαν μήπως ἤμουν ἄρρωστος. Δυὸ τρεῖς φορές ἔκανα νὰ τοὺς πῶ τὴν ἀλήθεια τί εἶχαμε κάνει μὲ τὸ φίλο μου, μὰ ἡ ντροπὴ δὲν μ' ἄφησε κι' εἶπα φέμματα πῶς μοῦ πονοῦσε τὸ κεφάλι.

Τὴ νύκτα ὁ ὕπνος μου ἦταν λίγος καὶ μὲ διακοπές. Τὶς πρὸς πολλὰς στιγμὲς ἤμουν ξύπνιος παρὰ κοιμισμένος, καὶ τότε ποὺ λίγο γλάρωναν τὰ μάτια μου καὶ λαγοκοιμώμουν, ἐννοιοῦθα νὰ μοῦ τραβᾷ τὸ αὐτὸ τὸ χέρι τοῦ Μήγαλου, νὰ μὲ πηγαίῃ στὴν ἀστυνομία καὶ κόσμος ἀπὸ παιδιὰ στοὺς δρόμους ποὺ περνάγαμε νὰ φωνάζῃ: «Ἐεε, ἕνας τρανὸς κλέφτης!»

Ἀπὸ τὸ περιστατικὸ μὲ τὰ κέρασια, σὰν ἔβγαينا ἀπὸ τὸ σπῆτι μου γιὰ τὸ σχολεῖο, ἔπαιρνα στὴν ἀρχὴ ἄλλο δρόμο γιὰ νὰ μὴν περάσω ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ μανάβικο τοῦ Μήγαλου· τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ὁ Γιαννάκης.

Μὰ κάποια ἡμέρα γυρίζοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἐκεῖ ποὺ ἔκανα νὰ λοξοδρομήσω, δὲν πρόκαμα γιὰτὶ μπροστὰ μοῦ βρέθηκε ὁ Μήγαλος.

Ἐγύριζε στὸ μαγαζὶ τοῦ ἀπὸ ἕνα σπῆτι ποὺ εἶχε πᾶει ψώνια, στήθηκε, μοῦ χαμογέλασε, μὲ ρώτησε ἂν ἤμουν καλὰ, μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι, ὅπως ὁ πατέρας τὸ παιδί, καὶ σὰν φτάσαμε στὸ μανάβικό του, μὲ φίλεψε λίγα διαλεχτὰ κέρασια χωρὶς νὰ μοῦ κάνῃ καμμιὰ ἄλλη κουβέντα γιὰ τὸ λυπηρὸ ἐπεισόδιο ἀπὸ ἕνα: «Μπράβο καὶ θὰ γίνῃς καλὸς ἄνθρωπος.»

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὁ τρόπος ποὺ ἐφέρθηκε ὁ Μήγαλος ἀπὸ μεγάλῃ του καλοσύνης σὲ μένα καὶ τὸ φίλο μου, ἐγὶνε ἀσπίδα καὶ μᾶς προφύλαξε ὅχι μόνο νὰ μὴν πάρουμε κα-

κὸ δρόμο, μὰ νὰ ἀποφύγωμε νὰ περᾶσωμε κι' ἀπὸ κοντά του.

Μὲ καιρὸ ἀλλάξαμε σπίτι καὶ ἔτσι πηγαίνοντες σχολεῖν δὲν περνοῦσα πιά ἀπὸ τὸ μαγαζί τοῦ Μήγαλου παρὰ ἀργὰ καὶ ποῦ.

Μὲ τὸ κύλισμα τοῦ χρόνου τελειώσαμε μὲ τὸν Γιαννάκη τὸ Γυμνασιό κι' ὕστερα ἀπ' αὐτὸ ἐγώ, ἀφοῦ πέ-
ρασαν μερικὰ χρόνια ἀκόμη, ἀναγκάστηκα νὰ φύγω ἀπὸ τὴν πατρίδα μου γιατί μπήκα στὴ Δημόσια Ὑπηρεσία, καὶ ὑπηρετήσα πολλὰ χρόνια στὶς ἐπαρχίες.

Ὁ Γιαννάκης ὅμως ποὺ ἀκολουθῆσε ἐμπορικὸ στάδιο, ἔμεινε στὸν Πειραιᾶ, τὴν πόλη ποὺ εἶχαμε κι' οἱ δυὸ γεννηθεῖ, μεγαλώσει καὶ σπουδάσει.

Τώρα ποὺ ἐγίνα συνταξιούχος καὶ μένω ὀριστικὰ στὴν πατρίδα μου, ἀνταμώνουμε συχνὰ μὲ τὸν Γιαννάκη, κι' εἶναι σπάνιο πρᾶγμα ὅταν μιλήσωμε γιὰ τὰ μικρά μας χρόνια, νὰ μὴ θυμηθοῦμε μ' εὐγνωμοσύνη «τὰ κεράσια τοῦ Μήγαλου».

Ἐγὼ πάλι τὴν ἐποχὴ ποὺ βγαίνουν τὰ κεράσια — ποὺ τόσο πολὺ μοῦ ἄρῃσει νὰ τὰ τρώω — κάθε φορὰ σὰν τάντικρύζω ἢ ποὺ τὰ κοῦω νὰ τὰ διαλαλοῦν οἱ μανάδες, θυμάμαι δυὸ μεγάλα καὶ καλοθύμητα μαθήματα ποὺ πῆρα μ' αὐτὰ στὴ ζωὴ μου: ἓνα ποὺ ἔμαθα τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὸ ἄλλο ποὺ ἔμεινα γιὰ πάντα τίμιος.

ΠΑΝΑΓ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Λεγότανε Ντυκουῖρ ντέλα Ρόζα ἢ Ντυκουῖρ ντέλα Στέλλα. Ἦταν, καθὼς τὸ δείχνει καὶ τὸνα καὶ τᾶλλο ἀπ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα, μισὸ-Γάλλος καὶ μισὸ-Ἰσπανός. Κατὰ τᾶλλα ἔμοιαζε μὲ Τοῦρκο, μὲ τὴ μεγάλη κρεμαστή μύτη του, τὶς φουσκωμένες μασσέλες του, τὰ μικρά του μάτια καὶ τὸ μoustάκι του, ποὺ σχημάτιζε μιὰν ἐλαφρὴν κατάμαυρη περι-
σπωμένη πάνω ἀπὸνὰ χεῖλι χοντρή, μὲ σχῆμα μπανάνας καὶ χρῶμα ντομάτας.

Ὅ,τι κι' ἂν ἦταν, — συνέχισε ὁ Μπουνα — ἦταν ὅ,τι μοῦ χρειάζονταν γιὰ συνεταῖρος ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, ἀκόμα καὶ γιὰ φίλος. Κουρνιάζαμε τότε σὲ κάποια σιέρρα τῆς Χιλῆς, στὴν ἄκρη κάποιου χωριοῦ σκαρφαλωμένου στὴν πλαγιά — ἀνήμεσα σ' ἓναν οὐρανὸ στολισμένον μὲ ἀστέρια ἀρα-
βουρήματα πολὺ διαφορετικὰ, καθὼς ξέρετε, ἀπὸ τὰ ἐδῶ καὶ σ' ἓνα ἑδάφος κατοικημένον ἀπὸ ἀνθρώπινα

ὄντα, ὅχι λιγώτερο ἀνόμοια ἀπ' αὐτὰ ποὺ βλέπομε νὰ τρῶνε ἢ νὰ χορεύουν στὸ μέρος τῆς σφαίρας ποὺ βρισκόμαστε γιὰ τὴν ὥρα. Ἀσχολούμαστε ὁ καμπαλλέρο Ντυκουῖρ κι' ἐγώ, σὲ μιὰ δουλειὰ μεσιτείας, μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν ἐμπόρων τῶν μεγάλων κέντρων, καὶ ἂν ἡ ἀφέλεια τῶν Ἰνδῶν ἔκανε τὴν προσπάθειά μας εὐκόλη, οἱ ἀπειθήσεις τῶν πολιτισμένων συνεργατῶν μας ἐλάττωναν καμμιά φορὰ ὑπερβολικὰ τὸ κέρδος μας.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ βρίσκη ἀσχημὴ αὐτὴ τὴ ζωὴ, δὲ μπορεῖ ὅμως νὰ τὴν κατηγορήσῃ γιὰ μονότονη. Δὲ θέλω νὰναφέρω τίς μικρές, σχεδὸν στρατιωτικῆς, ἐκστρατείας, ποὺ μᾶς ἀνάγκαιζε, τὸν καλὸ Ντυκουῖρ καὶ μένα, τὸ ἐπάγγελμά μας νὰ κάνωμε.

Ὅχι, θέλω νὰ μιλήσω γιὰ φαντάσματα καὶ γιὰ ληστές.

Ἀλήθεια, στὴν περιφέρειά εἶχαν φανεῖ φαντάσματα. Πολλοὶ μαρτυροῦσαν πὼς πραγματικὰ εἶχαν δεῖ τὰ φαντάσματα. Κι' ὅλοι λέγαν πὼς ἦταν οἱ Ἀσπροι Καπουτσίνοι, θαμμένοι πρὶν χρόνια πολλὰ στὸ μοναστήρι, ποὺ ἀνῶνθὲ του εἶχε χτιστεῖ τὸ χωριό. Ἄν κι' ἀπὸ τὸ ἱερὸ τοῦτο καραβανσεράτ δὲν ἀπόμειναν παρὰ λίγες ἀψίδες καὶ κολόνες, καταλάβαινε κανεὶς πόσο ἀξιόλογο ἦταν ἄλλοτε τὸ ἱερόν. Καὶ καμμιά δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πὼς ἐξοῦσαμε πάνω στὴν νεκρόπολιν ἔπου οἱ παλαιοὶ μοναχοὶ κοιμόνταν τὸν αἰῶνιον ὕπνο.

Γιὰ τοῦτο δὲν παύανε νὰ διαμαρτύρωνται, πέρ' ἀπὸ τὸν τάφο, μὲ νυχτερινὲς ἐμφανίσεις. Λίγοι ἦταν ἀπ' τοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ, ποὺ νὰ μὴν εἶχαν, κάποια μεσάνυχτα ξεχωρίσει τὶς συνοδείες αὐτῶν τῶν μεγάλων λευκῶν μορφῶν, ποὺ ἐρχόνταν νὰ ἐπισκεφτοῦν τοὺς τόπους ποὺ ἄλλοτε ἦταν σπασμένοι ἀπὸ τάφους κι' ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν εἶχαν ἀπομείνει παρὰ ποῦ καὶ ποῦ μερικὰ ἀσπρισμένα κόκαλα... Λοιπὸν, πρόσωπα πληροφόρημένα σχετικὰ μ' αὐτῶν τὶς περιστάσεις συνιστοῦσαν νὰ μὲνης ἀκίνητος δίχως νὰ σαλέψῃς δάχτυλο ἢ γλῶσσα, ὅσο οἱ παράξενοι ἐπισκέπτες τῶν παλιῶν μνημείων δὲ γυρίζανε στὶς μακάθριες διαμονές τους.

Γιατὶ ἂν οἱ ἱεροὶ βρυκόλακες δείχνανε μὲ μόνον τὸ πλατωνικὸ σύστημα τῆς συχνῆς προσοικιῆς τους ἐμφάνισης τὴν δυσανεξία τους γιὰ τὸ διαφορετικὸ προσορισμὸ ποῦχαμε δώσει στὸν τόπο τῶν παλιῶν τοὺς κατοικῶν, τῶχανε πολὺ βαρὺ, σύμφωνα μὲ τὰ λεγόμενα τῶν δύο ἀρμόδιων προσώπων, νὰ τοὺς ἐνοχλοῦν στὶς ὁμαδικὲς ἐκδρομὲς τους στὴ γῆ.

Καθὼς βλέπετε, μιῶ μὲ τρόπο ἀστεῖο γιατί δὲ νοιώθω κανενὸς εἰδους φόβο γιὰ τὰ φαντάσματα. Τὰ πιστεύω, μὰ δίχως φόβο. Τὶς δυὸ φορὲς ποὺ μοῦτυχε νὰ δῶ ν' ἀργοδιαβίνει στὸ νυχτερινὸν ὀρίζοντα ἡ ἀνέρεη συνοδεία τῶν καπουτσίνων, φυλάχτηκα καὶ δὲν ἔκανα μεγάλη φασαρία, αὐτὸ ἦταν ὅλο.

Μὰ πόσο διαφορετικὸς ἦταν σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα ὁ συνεταῖρος μου! Ὁ Ντυκουῖρ ντέ λα Ρόζα εἶχε ἓνα παράλογο φόβο γιὰ τὰ πνεύματα καὶ τοὺς βρυκόλακες.

Δὲ θὰ ξεχάσω ποτὲ τὸ, σὰν ἀπὸ καστανιέτες κροτάλισμα, ποὺ κάναν τὰ δόντια του, καὶ πὼς μονομιᾶς ἡ κοκκινωπὴ του φάτσα ἐγίνε κίτρινη σὰν πεθαμμένου, σὲ κάποια ἀπ' αὐτῶν τὶς συναντήσεις ὅπου μὲ συνώδευε. Θυμάμαι ἀκόμα τὸ τρεμούλιασμα τοῦ χεριοῦ του, ἐνῶ μοῦσφιγγε τὸ μπράτσο, σὲ τρόπο ποὺ μποροῦσε νὰ μοῦ τὸ ξεριζώσῃ.

Ὅσο κι' ἂν τὸν πείραζα, κι' ἂν τὸν κορόιδευα γι' αὐτὸ τὸ φόβο του γιὰ τὰ φαντάσματα, ἀπαντοῦσε μὲ ἡλίθιες βεβαιώσεις κι' ἐξωφρενικὲς ἱστορίες. Περιέργως παραλογισμὸς ἐνὸς ἀνθρώπου, ποὺ σὲ τόσα ἄλλα ζητήματα, μποροῦσε μὲ μισὸ λόγο νὰ μπῇ στὸ νόημα τοῦ πιδ λεπτοῦ συνδυασμοῦ!

Ὅταν τὸν παρασκότιζα γύριζε θυμωμένος τὸ κεφάλι του σὲ μένα καὶ μοῦλεγε πὼς κι' ἐγὼ φοβόμουν τοὺς ληστές.

Νὰ πάρ' ἡ ὀργή! Ὁζπρεπε νάναί βλάκας κανεὶς γιὰ νὰ μὴ φοβᾶται τοὺς ληστές.

Οἱ ληστές, βέβαια, δὲν εἶναι ἀξιοσύστατα πρόσωπα. Μὰ αὐτοῦ τοῦ τόπου, πρὸ πάντων αὐτῆς τῆς ἐποχῆς οἱ ληστές, ἦταν τὰ πιδ ἐπικίνδυνα καὶ τὰ πιδ ταχαχοπαῖα στοιχεῖα ποὺ μποροῦσε νὰ φανταστῇ. Εἶχαν ἓνα τρόπο νὰ ξετρυπώνουν μέσα σ' ὀλόκληρη τὴν περιφέρειά, ὅ,τι τοὺς χρειαζόταν, χωρὶς ποτὲ νὰ τοὺς παίρνουν χαμπάρι. Χρόνια καὶ χρόνια, ποὺ ὅλη νύχτα ρημάζανε τὸν τόπο, ποτὲ, οὔτε τὸ θῆμα, οὔτε κανεὶς γείτονας δὲν εἶδε κανένα τους. Μονάχα ἀπ' τὴν ἔχταση τῶν κλοπῶν κι' ἀπ' τὰ ἔχνη, ποὺ ἀφῆναν καταλάβαινε κανεὶς πὼς ἐπρόκειτο γιὰ ὀλόκληρη συμμορία.

Σὲ τέτοιες περιστάσεις, θάπρεπε νάχη κανεὶς ἀγύριστο κεφάλι, σὰν τὸν σενιὲρ Ντυκουῖρ, γιὰ νὰ σκοτίζεται περισσότερο γιὰ τὶς ἀθῶες περιπλανήσεις τῶν καπουτσίνων, ποὺ ἀνήμεσα στὰ σπῖτια μας γυρεύανε τοὺς παλιούς τάφους τῶν, παρὰ γιὰ τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ληστῶν.

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μὰ δὲν εἶχε κι' ἄλλο: Μόνον νὰ φύγῃ, νὰ πάῃ ὅπουδῆποτε.

Καὶ τὰποφάσισε ἀμέσως.

Βγήκε τρέχοντας ἀπ' τὴ βιβλιοθήκη, ἀνέβηκε στὸ πρῶτο πάτωμα καὶ μπήκε στὴν κάμαρα — τὴν κάμαρά του — ὅπου βρισκόταν τὸ κρεβάτι του, ἓνα κομμὸ καὶ μιὰ ντουλάπα μὲ τὰ ρούχα του καὶ τὰσπέρουχά του.

Γρήγορα! γρήγορα!

Βιαζόταν νὰ βάλῃ τὸ σχέδιό του σὲ πρᾶξη. Μάζεψε ὅσα πράγματα μποροῦσε, γιὰ νὰ κάμῃ τὸ μπογαλάκι του. Θὰ τὰ τύλιγε σ' ἓνα μεγάλο προσόψι, θὰ τᾶδενε καὶ θὰ τὰ κρεμοῦσε στὴν ἄκρη ἐνὸς μπαστουνιοῦ, ὅπως τῶχει ἰδεῖ σὲ μιὰ ζωγραφιὰ τοῦ βιβλίου του. Ἔβαλε μέσα ποικίλα, κάλτσες, μαντήλια, κι' ἀκόμα ἓνα κουτάκι μὲ μολυβένιους στρατιῶτες, ἓνα σουγιαδάκι σπασμένο καὶ μιὰ θήκη μὲ μολύβια χρωματιστά.

Ἔτοιμα ἔλα!

Μὴν ξέχασε τίποτα;

Ὅχι! Τὸ φυλαχτὸ του, τὸ μενταλιονάκι ἐκεῖνο μὲ τὴν εἰκόνισα τῆς μαμμᾶς, ἦταν στὴν τσέπη του. Μαζί τῆς, μποροῦσε νὰ φύγῃ.

Μὰ νὰ φύγῃ μόνος, ὀλομόναχος;

Ἄ, μπᾶ! Ὁ Ριρῆς θυμήθηκε ἄξαφνα ἓνα φίλο του, τὸ μόνον του φίλο, ποὺ γιὰ κανένα λόγο δὲν θὰ τὸν παρατοῦσε: Ἦταν ὁ σκύλος Μιστού, ἓνας σκύλος ἀπόκληρος καὶ δυστυχισμένος σὰν κι' αὐτόν, θῆμα τῆς κακίας τῆς Λάμιας, ποὺ κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς τὸν εἶχε σὲ ἀντιπάθεια. Γι' αὐτὸ ἀγαποῦσε πάντα τὸ Ριρῆ, αὐτὸς ἦταν ὁ σύντροφός του στὰ παιχνίδια.

Ποῦ ἦταν τὸ πιστὸ ζῶο;

Ἐξω φυσικά, ἀφοῦ ἡ Λάμια τοῦ ἀπαγόρευε τὴν εἴσοδον στὸ σπῖτι.

Ὁ Ριρῆς ἔτρεξε στὸ παράθυρο καὶ σφύριξε.

Ἀμέσως ἓνας ἄσπρος ὄγκος μὲ κοκκινωπὰ στίγματα ξεπήδησε μὲς ἀπ' τοὺς θάμνους.

Ὁ Μιστού, ποὺ τριγύριζε λυπημένος στὴν περιοχὴ τοῦ σπιτιοῦ, ἀκούσε τὸ σφύριγμα τοῦ μικροῦ του κυρίου καὶ τώρα ἔτρεχε μὲ χαρὰ. Σηκώνοντας τὸ κεφάλι πρὸς τὸ παράθυρο ὅπου στεκόταν τὸ παιδί, γαύγισε δυὸ-τρὶς φορὲς, ἐνῶ κουνούσε τὴ φουντωτὴ του οὐρά. Ἐπειτα ὤρμησε σὰν τρελὸς καὶ τριγύρισε τὸ σπῖτι, ξύνοντας τὶς κλειστὲς πόρτες καὶ τοῦ κάκου γυρεύοντας ἓνα πέρασμα, ἓνα

ἀνοιγμα γιὰ νὰ τρυπώσῃ καὶ νὰ βρῇ τὸ Ριρῆ.

Ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς ποὺ ἔφθασαν ἐκεῖνη τὴ ὥρα, εἶδαν τὸ σκύλο ἀπέξω ἀπὸ μιὰ πόρτα: εἶδαν συγχρόνως καὶ τὸ Ριρῆ στὸ παράθυρο νὰ σφυρίζῃ τοῦ σκύλου καὶ νὰ κρατῇ κιάλα στὸ ὦμο τὸ μπαστούνι μὲ τὸ μπογαλάκι του.

Ἡ πρόθεσή του ἦταν φανερή. Ἡ Λάμια τὴ μάντεψε ἀμέσως.

«Κρατοῦσε τὴ μηχανὴ τοῦ ψηλά, ἐπὰν ἀπὸ τοὺς θάμνους...»

Χλώμιασε καὶ τᾶγρια μάτια τῆς ἀστραψάν ἀπὸ θυμὸ.

Ἰδέε το τὸ καταραμένο! φώναξε. Ἰδέε το ποὺ ἐτοιμάζεται νὰ μᾶς τὸ σκάσῃ!...

— Τί πρᾶγμα; ἔκαμε ὁ Γιάννης, ποὺ αὐτὸς δὲν καταλάβαινε τόσο γρήγορα.

— Θέλει νὰ φύγῃ! Δὲν ἀκούε;

— Νὰ φύγῃ; Τί ἔκαμε, λέει; Νὰ φύγῃ;

Βρυχήθηκε κι' οὐρλιασε βλαστημώντας. Μέσα στὸ μυαλό του, ἡ παρουσία τοῦ παιδιοῦ κι' ἡ κατοχὴ τοῦ χτήματος ἦταν δυὸ πράγματα δεμένα τῶνα μὲ τᾶλλο, ἀχώριστα. Τοῦ φαινόταν πὼς ἂν ἔχανε τὸ παιδί, θὰ τοῦφευγε ἀπ' τὰ χέρια του κι' ἡ παρουσία κι' ἀπεναντίας, πὼς ὅσο κρατοῦσε στὰ χέρια του τὸ παιδί, κανένας δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ πάρῃ καὶ τὸ χτήμα. Γι' αὐτὸ ἡ μόνη του σκέψη τώρα ἦταν νὰ κρατήσῃ τὸ Ριρῆ

μέ κάθε τρόπο στο σπίτι, κι' ακόμα να τιμωρήσει σκληρά την πρώτη εκείνη απόπειρα φυγής.

— Τώρα να σου δείξω εγώ! του φώναξε δείχνοντάς του το γρόθο.

Κι' δρμησε στην πόρτα.

Μα ή Λάμια έτρεξε και τον έμπόδισε, φωνάζοντας:

— Πρόσεξε το σκυλί!

Αλήθεια, ο Μιστού που έβγαινε την πόρτα, ακούγοντας τα βήματά τους, γύρισε, είδε τον Ασφαλαχτό να δείχνει τη γροθιά του στο μικρό του φίλο και, έξυπνότερος από το χωριάτη, κατάλαβε άμέσως τους σκοπούς του.

Γρυλίζοντας ύπνικωφα και δείχνοντάς του τα μύτερά του δόντι, στάθηκε μπροστά στην πόρτα, έτοιμος να όρμήσει στο λαϊμό του έθιρου.

Στάθηκε κι' ο Ασφαλαχτός. Δεν τολμούσε να τὰ βάλει με το σκύλο, που ήξερε καλά τη δύναμή του.

Σα λαθροκυνηγός όμως, ήταν και πονηρός. Κι' άμέσως έκαμε ένα σχέδιο.

— Έλα δώ! είπε στη μητέρα του.

Απομακρύνθηκαν από την πόρτα εκείνη όπου φύλαγε ο σκύλος, έκαμαν το γύρο του σπιτιού κατέβηκαν στο κατώγι.

Στο άπέραντο αυτό δωμάτιο, που φωτιζόταν από δυο φεγγίτες, ο Γιάννης φύλαγε τα δίχτυα του, τ'αγκίστρια του, τις παγίδες του κι' όλα τα σύνεργα του λαθροκυνηγού. Διάλεξε το κατάλληλο δίχτυ—ήταν ένα μικρό, σά σακκί—και, ακολουθούμενος πάντα από τη μητέρα του, ανέθηκε από μια σκάλα που έβγαζε στην κουζίνα κι' από κει πήγε ως την ξώπορτα.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΡΙΚΑ

Αγαπητοί μου,

ΠΡΟΧΤΕΣ, γυρίζοντας από τα Διονύσια, παρακολουθώ εκεί τις δοκιμές σ' ένα καινούργιο μου έργο, — περνούσα από ένα στενό όπου, την απομεσημεριάντικη εκείνη ώρα, δεν ήταν άλλοι διαβάτες παρά ένα κορίτσι ίσαμε δεκαπέντε χρονών κι' ένας πόλισμαν που έρχόταν αντίθετα, Τό κορίτσι, που ήταν ξεσκούφωτο και φαινόταν συγχυσμένο, σταμάτησε τον πόλισμαν και με τρεμάμενη φωνή του είπε:

— Κύριε, σάς παρακαλώ, έρχεστε μια στιγμή στο σπίτι μας;

— Ποι είναι το σπίτι σας; ρώτησε ο πόλισμαν (για να ιδεί βέβαια αν ήταν στην περιοχή της δικαιοδοσίας του.)

— Έδω κοντα, μόλις βγούμε στο μεγάλο δρόμο.

— Μάλιστα, έρχομαι. Μα τί συμβαίνει;

Κοντοστάθηκα νακούσω γιατί, με τα πρώτα λόγια, φαντάσθηκα πως κάτι φοβερό θα συνέβαινε στο σπίτι του καίμενου του κοριτσιού. Φωτιά έπιασε; κλέφτες μπήκαν; κανέναν τρελός; κανέναν καυγάς; κανένα εγκλημα;... Αλλά προς μεγάλη μου εκπλήξη—και του πόλισμαν, υποθέτω—το κορίτσι αποκρίθηκε:

— Ένας άρρωστος, κύριε... δε θέλει να πάρη το γιατρικό του και μάς βασανίζει πολύ...

Γιά, φαντάσου! Ένας άρρωστος, ένας μικρός βέβαια άρρωστος, βασανίζει τους δικούς του δυστροπώντας να πάρη το κινόνο του ή τη μαγνέζιά του. Κι' οι κακόμοιροι εκείνοι, αφού έξάντλησαν όλα τα μέσα—νοθεσίες, παρακάλια, φοβέρες, πονηριές—σκέφτηκαν να ζητήσουν τη βοήθεια... της αστυνομίας. Ίσως θάξεραν πως ο μικρός άρρωστος φοβόταν τους πόλισμαν, κι' αν έβλεπε άξαφνα μπροστά του έναν να τον διατάζει: «έν όνόματι του νόμου, πάρ' το άμέσως», μπορεί να τδπαίρνε...

Είχα προχωρήσει. Ούτε τη συνέχισα της συνομιλίας άκουσα, ούτε το αποτέλεσμα έμαθα. Μ' από μέσα μου γελοῦσα, συλλογιζόμενος πως πρώτη ίσως φορά, ένας μικρός δυστροπος άρρωστος θα έξαναγκάστηκε να πάρη το γιατρικό του από την Αστυνομία. Συνήθως τα παιδιά αυτά τὰ έξαναγκάζει ο μπαμπάς που τον φοβούνται, ή ο θεός που τον ντρέπονται. Άλλοτε τὰ δελεάζουν με υποσχέσεις—θα σου πάρω αυτό, θα σου δώσω κείνο—τους δείχνουν κανένα γλυκό ή κανένα φρούτο—θα τὸ φας άμα πάρης το λάδι σου!—και κάποτε τους προτείνουν και λεπτά: «—Θα σου δώσω ένα τάλληρο αν πάρης το χάπι σου.—Δυο τάλληρα! φωνάζει ο μικρός... φιλάργυρος.—Ναι, αν πάρης δυο χάπια.—Τάλληρο λοιπόν και χάπι;—Ναι!» Κι' ή συμφωνία κλείνει.

Θυμόμουν ένα σωρό τέτοια περιστατικά, κι' απ' τη δική μου ακόμα παιδική ζωή. Γιατί κι' εγώ είχα σὲ μεγάλη απέχθεια τὰ γιατρικά. Όχι λάδι ή κινόνο δεν έπαιρνα με κανέναν τρόπο. Άλλά ούτε τη μοσκιά, δηλαδή ξερά φύλλα από άσπρο τριαντάφυλλο, που μου ζεμάτιζε ή καίμενη ή μητέρα μου για καθαρκτικό. Ήταν αδύνατο να υποφέρω τη μυρωδιά του και, βση ζάχαρη κι' αν μου βάζε, τδβρισκα άπαίσιο. Πως τη βασάνιζα!... Πρέπει όμως ναμουν πολύ

μικρός, αν κρίνω από το τέχνασμα που μεταχειριζόταν στο τέλος για να μ' έξαναγκάσει.

— Θα φύγω και θα σ' αφήσω, μου έλεγε. Θα γυρίσω στην Πόλη!

Γιατί από την Πόλη ήταν ή μητέρα μου, εκεί είχε το πατρικό της σπίτι κι' ένα σωρό συγγενείς. Αυτό τξέρα καλά. Δεν πίστευα όμως πως μπορούσε να μάφήσει και να φύγη, αυτή που τόσο μάγαπούσε. Κι' άπαντούσα:

— Φύγε! δεν το παίρνω!

Δυο-τρεις φορές, κι' ή μητέρα μου, τάχα, τάποφάσιζε:

— Σωτήρη! φώναζε του μικρού υπηρέτη πήγαινε γρήγορα άπάνου να μου φέρης το καλό μου το φουστάνι, να το βάλω και να φύγω. Αδτός δεν παίρνει το γιατρικό του!

Ακόμα θυμάμαι με τί προθυμία και με τί... χαιρεκακία, ο Σωτήρης άνέβαινε τη σκάλα για να φέρη το φουστάνι. Ήταν μεγάλος αυτός και καταλάβαινε πως ή μητέρα μου τδλεγε στα φέμματα. Τού άρεσε όμως το παιχνίδι. Ήθελε να τὸ πιστέψω και να υποστῶ την άηδία της μοσκιάς. Πραγματικῶς, σὲ λίγο κατέβαινε, κρατώντας το καλό φουστάνι της μητέρας μου—λίλα ήταν, θυμάμαι—γυρισμένο απ' την άνάποδη, όπως τὸ είχε βρεί κρεμασμένο στη ντουλάπα.

— Α, μπράβο! φέρ' το! του φώναζε ή μητέρα μου.

Και τδπαίρνε στα χέρια της κι' έκανε πως τὸ γυρίζα απ' την όψη για να τὸ φορέσει, χωρίς... να βγάλη πρώτα τάλλο που φορούσε.

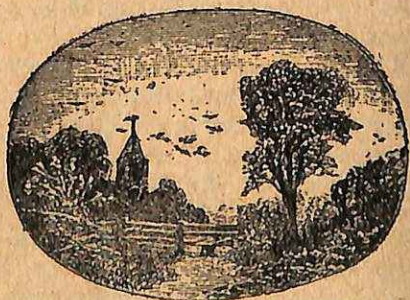
Αυτό ήταν! Τὸ πίστευα στη στιγμή. «Πάει, έλεγα μέσα μου, θα μου φύγη!» Και με φόβο, με τρόπο, με λαχτάρα, φώναζα κι' εγώ:

— Φέρ' το!

Τί περιεργο πράγμα! Την άηδία, αυτόν τον πόνο της γεύσης, δεν τον αίσθανόμουν πια τόσο πολύ μπροστά στον άλλον, τον πόνο της ψυχής, που μου έκανε ή ιδέα πως ή μητέρα μου μπορούσε να φύγη και να μάφήσει...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Του χωρισμού ή ώρα όταν έφτασε πὼς μουραγίστηκε ή καρδιά, άδερφούλη! Με τυραννούσε ή σκέψη πως τὸ σούρουπο

στην ξενιτειά θα σ' εύρη μοναχούλη!... Έξέσχιζε βουβός πόνος τὰ σπλάχνα μου Έσβύστη καθ' έλπίδα μου κι' έχάθη, Της θλίψης τὸ μουντό σκέπασε σύννεφο του παιδικού μου ουρανού τὰ πλάτη...

Και σύ, φαινόσουν τόσο άσυγκίνητος, έπάζευσες άμέριμνος λουλούδια... Να διώξης προσπαθούσες κάθε θλίψη

με γέλια και χαρούμενα τραγούδια...

Κάποια πουλιά κρυμμένα στα φυλλάματα

Και μια γαλήνη άπέραντη—λές κι' έ- [χαιρες—

άπλώθηκε μεμιάς στο πρόσωπό σου... Άλλ' όμως, κάποια ρόδα όταν έσκυψες να κόψης κει στο κήπου μας την άκρη, Σ' είδα, άδερφούλη μου χρυσέ, και πό-

πὼς βιάστηκες να κρύψης κάποιο δάκρυ! Τώρα τὰ ρόδα χλώμιαναν. Τὰ πέταλα τριγύρω στ' άνθογυάλι σκορπισμένα Μοιάζουν παιδούλας μάγουλα ροδόλευ-

που ο πόνος τὰ κρατάει μαραμένα. [κα

Μα κι' αν τὰ φύλλα πια δεν καμαρώ- [νουνε

δροσάτα, πορφυρένια στα κλαδιά τους, Δεν παύουνε τριγύρω ν' αναδίνουνε την άφθαστη, τη θεία ευωδιά τους...

Έτσι, για σένα άσβυστη ή άνάμνηση στη μνήμη μου παντοεινά θα μένη Γιατ' είναι απ' της άγάπης μας τὸ ά-

Τόλευδο, τὸ σπάνιο, ποτισμένη. Και αν τὰ χρόνια φεύγουνε γοργόφτερα γὼ πάντα θα θυμολμαι κάποιο δάκρυ Που πρόβαλε δειλά όταν με έφρευες στ' αγαπημένου σου ματιού την άκρη...

Σαπουνόφουσα

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΠΟΥ ΚΑΡΠΟΦΟΡΕΙ ΕΥΘΥΣ

Μια Κυριακή είχαμε πάει έκδρομή σ' ένα πολύ μικρό χωριό, που τ' άραιά του σπιτόκια φαινόταν σά να σκαρφάλογαν στην πλαγιά του βουνού.

Φθάσαμε εκεί στις όχτώμισι κι' έπειδή ήταν νωρίς και προφθαίναμε, μπήκαμε στην έκκλησούλα του να λειτουργήσουμε, γιατί κατά τύχη εκείνη την ήμερα, είχε έρθει ο παπάς του κοντινού χωριού.

Αν κι' ήταν γεμάτη ή έκκλησούλα, έντοτοις ή ήσυχία ήταν μεγάλη, Όλοι κρεμόμαστε από τὰ χείλη του παπά, απ' όπου έέφ'υγαν τὰ ιερά λόγια βραχνά βραχνά. Ο ψάλτης κι' αυτός έψελνε με τη συνηθισμένη έρρινη φωνή του, ενώ πὼς και πὼς ύψωνόταν ή χροσταλλένια φωνή ενός παιδιού.

Όταν τελείωσε ή λειτουργία, βγήκαμε και συγκεντρωθήκαμε όλοι, κάτω

απ' ένα μεγάλο πλατάνι σ' ένα ήσυχο μέρος. Τὰ χωριάτόπουλα μὰς ακολουθήσαν, κοιτάζοντάς μας σάν κάτι πρωτοφανές. Ίδιαίτερη έντύπωση τούς έκαναν τὰ παιγνίδια που παίζαμε.

Μια στιγμή καθώς ήμουν κουρασμένη, στάθηκα σὲ μια άκρη ν' αναπαυθώ. Μέσα στα χωριάτόπουλα ξεχώρισα ένα μελαψό με μαύρα έκφραστικά μάτια. Ήταν ξυπόλυτο, μ' αυτό δὲν τὸ έμποδίζε να περπατῇ πάνω στις πέτρες με την ίδια ευκολία που θα βάδιζε πάνω στα ταπέτα. Τὸ σακκάκι του, ή μάλλον τὸ πατέρι του που τὸ ε- κανε τις πλάτες πελώριες και πὼς βλέποντάς τον κανείς από πίσω θα τὸν έπερνε για νάνο, έφθανε σχεδόν ίσαμε τὰ γόνατα, σάν για νὰ τὸν κρύβη τις τρύπες του παντελονιού του. Τὰ μανίκια, έπειδή τὸν ήταν μακριά, είχαν άλύπητα κατακρουνηθῇ.

Μ' όλα όμως αυτά τὸ πρόσωπό του σὺν ένέπνεε έμπιστοσύνη. Τὸ φώνα- ξα λοιπόν κι' άρχισα να τὸν ρωτῶ για τὸς γονεῖς του, τὸ σχολειό του κλπ. Τὸν συμβούλευα να σέβεται τὸς μεγα-

λυτέρους του, ν' άκούη τὸς γονεῖς του, να τὸς βοηθῇ ὅπως μπορεί και ν' αγαπᾷ την αλήθεια πάνω απ' όλα.

Φαινόταν νὰ μ' άκούη μ' ευχαρίστηση καὶ με προσοχή. Εκείνη τη στιγμή μια φωνή μὰς διέκοψε:

— Έχασα τη μπάλα μου... κι' ύστερα την διαδέχτηκαν λυγμοί.

Πετάχτηκα. Ή ώραία, πολύχομη, γυάλινη μπάλα του Γιαννάκη, που τὸν έφερε ο θεός του όταν γύρισε από τὸ ταξίδι, χάθηκε!

Αναστάτωση στὸν παιδικό κόσμο. Τη μπάλα βλέπεις αὐτὴ τη θαυμάζαμε ὅλοι. Ψάχναμε, ψάχναμε, δὲν έμεινε λίθος ἐπὶ λίθου, μα ή μπάλα δὲν βρέθηκε.

— Νά την, φώναξε κάποιος, την έχει πάρει αυτός...

Γύρισα πρὸς τὸ μέρος τῆς φωνῆς και τί νομίζετε πως είδα; Στην άκρη τὸν δείχτου τὸν φίλου μας, στεκόταν ο κατηχούμενός μου.

Φιλομήλα

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤ' ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ

Να φύγουμε; κι' αν όχι πὼς θα μείνουμε; Ήταν οί κοινές έρωτήσεις ὅλης τῆς ήμέρας.

Είχαμε ξεκινήσει από τὸ πρωτὶ για μια έκδρομή με βάρκα, σὲ μια μακρινή κι' απομονωμένη παραλία. Σ' ὅλο τὸ δρόμο ή θάλασσα ήταν γαλήνια αν και πότε-πότε άλλαζε τ' άγνό θαλάσσι άσπρο της χρώμα μ' ένα μπλε σκούρο, ενώ εν' αεράκι ρυτίδωνε για λίγο την άπαλή νεανική μορφή της.

Είχαμε φτάσει. Καθένας πηδούσε απ' τη βάρκα, έπαιρνε κανένα καλάθι ή δέμα και τὸ κουβαλούσε στη σκιά ενός θεορατού βράχου, που απ' τις φαρδιές σχισμές του έβγαине μὰ φοβερή ύγρασία, ενώ απ' επάνω μὰς έσταζαν σταγόνες νερού. Εκείνο τὸ μέρος τ'όνομάσαμε «ψυγείο» και μὰς χρησίμευσε για νὰ διατηρήσουμε κῆρα, νερό και φρούτα.

Πιὸ κει σὲ στεγνότερο μέρος στρώσαμε τις κουβέρτες για νὰ καθήσουν οί

μεγάλοι, κι' έμεις σκορπιστήκαμε στα βραχίδια.

Σὲ μια στιγμή πὼς σηκώσαμε τὰ κεφάλια μας, είδαμε νάρχεται στὸν κόλπο μας μια βάρκα. Ή χαρά μας όμως έγινε άπερίγραπτη σάν διακρίναμε πὼς οί επιβάτες ήταν συγγενείς μας. Σὲ λίγο άρχισαν «τὰ καλῶς ὀρίσατε» και τὰ «καλῶς σὰς βοήθαμε».

Μετά πήραμε τὸ μπάνιο μας και γυρίσαμε πεινασμένοι νὰ δοκιμάσουμε τὰ φρέσκα ψητὰ ψάρια.

Στις δυὸ όμως ή θάλασσα άρχισε νὰ φουρτουναίξη! οί πιὸ έμπειροί είπαν νὰ φύγουμε, μα βρέθηκαν μερικοί που έπέμειναν ὅτι μετά τὸ ήλιοβασιλεμα ὁ αέρας θάπερτε κι' έτσι άπολαύσαμε, καθισμένοι στ' άκρογιάλι, τὸν πορφυρένιο δίσκο τὸν ήλιου νὰ χάνεται σιγά-σιγά, άφίνοντας πίσω του χρυσαφένια συννεφάκια.

Αναγκαστικῶς φάγαμε και τὸ βραδυὸ φαγητὸ έξω, μα τὰ κύματα τῶρα έγιναν πελώρια και τριγύριζαν τις βάρκες, βρέχοντας έτσι ένα μεγάλο μέρος τῆς στενῆς παραλίας. Αυτό πια δὲν ήταν εύχαριστο, χάναμε κάθε έλπίδα έπιστροφῆς για κείνο τὸ βράδυ. κι' ένας φόβος κυριεύσε πολλούς. Εὐτυχώς μόνο, που από νωρίς στείλαμε κάποιον νὰ εἰδοποιήση εκείνους που έμειναν σπίτι.

Έμεις τὰ κορίτσια τότε, σάν πιὸ θοῆσκα, πήραμε τὸ λιβάνι, που μὰς είχαν δώσει οί μαμμάδες μας για νὰ θυμιάσουμε κανένα έξοκλήσι, τ' άνάψαμε σ' ένα κεραμίδι κι' άρχισαμε νὰ θυμιάζουμε δεξιὰ κι' αριστερά. Έπειτα τὸ βάλουμε στη γῆ, ρίξαμε κλαρίκι, και πύρινες σκερτσόζικες φλόγες άρχισαν νὰ δίνουν μια άγρια ὁμορφιά στη σκοτεινή εκείνη νύχτα.

Ξαφνικά πιαστήκαμε απ' τὰ χέρια κι' άρχισαμε τρελλό χορὸ γύρω στη φωτιά, τραγουδώντας ὅτι είχαμε πρόχειρο. Τὸ χορὸν έκείνο τὸν βγάλαμε «ὁ χορὸς τῶν άγρίων», γιατί πράγματι είμασταν σάν άγριοι με τ' αναμαλλιασμένα κεφάλια, που ὁ ίσκιος τους γινόταν τριπλάσιος πάνω στους ψηλούς βράχους.

Μια χρυσαφένια φέτα φάνηκε πίσω απ' τὸ βουνό, καινούργια παρηγοριά για μὰς.

Στ' αντίκρουσμά της οί πιὸ ρομαντικοί άρχισαν νὰ σιγοτραγουδοῦν κάτι γλυκοσκοπούς, νανουρίζοντας έτσι εκείνους που είχαν παραδοθῇ στο Μορφέα.

Ύστερα τυλιγμένοι με τὰ μπουνοῦζια και τὰ σεντόνια, έλείπει καλτοῦ, καθήσαμε γύρω στη φωτιά και λέγαμε παραμύθια, αινίγματα, άστεία, κοιτάζοντας κάθε τόσο τί ώρα είναι.

Τώρα τὸ φεγγάρι έμοιαζε με παραορισμένη φέτα πεπονιού που κι' αὐτὴ σιγά-σιγά χάθηκε.

Αρχίζαμε νὰ νυστάζουμε, κι' ή μὰς έπεφτε στην ποδιά τῆς άλλης. Έτσι περάσαμε τη νύχτα μας, πότε ξύπνιες και πότε κοιμισμένες.

Τώρα μόλις άρχισε νὰ χαράζει, συγχρόνως όμως γκρίζα ύπουλα σύννεφα σηκώνονταν απ' τ' αντίθετο μέρος, που έμοιαζε με αὐγὴ χειμωνιάτικης ήμέρας. Μ' ὅλο τούτο ὁ αέρας είχε πέσει λίγο, και ξεκινήσαμε πονοκεφαλιασμένοι σάν νὰ γυρίζαμε από γάμο, με μια βουβή μισοτραγική θάλασσα, ενώ στο έρημο άκρογιάλι σιγόπερταν οί τελευταίες φλόγες τῆς φωτιάς.

Φωνή τῆς Ψυχῆς

ΔΕΙΛΙΝΟ—ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ἐνῶ ὁ ἥλιος κυλά ἀργά-ἀργά πρὸς τὴ δύση του, τὸ μυριμένο ἀεράκι τῆς ὁμορφῆς Μεσσαριάς φέρνει στ' αὐτιά μου γλυκὸ ἤχο καμπάνων. Σηκώνουμαι γιὰ νὰ πάω στὴν Παράκληση πού γίνεται τὸ δεκαπενταύγουστο στὴν Παναγία.

Ἀπ' τὴν αὐλὴ ἡ μυρωδιά τοῦ λιβανίου σου θυμίζει πού μπαίνει. Ἀνάβω ἓνα κερί καὶ στέκω σ' ἓνα στασίδι. Ἡ πλαϊνὴ ἀνοικτὴ πόρτα ἀφίνει νὰ φαίνεται τ' ἀντικρινὸ βουνό, πού ὑψώνεται ἐπιβλητικῶς, χωρισμένο ἀπ' τὶς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου πού δύνει, σὲ λουρίδες μαβιῆς καὶ χρυσόξανθες, ἐνῶ οἱ γυρτὲς πλαγιές του μὲ τίς ἡσυχές ἐλιές καὶ τὰ καταπράσινα ἀμπέλια φαίνονται σὰ νὰ κοιμούνται μαγεμένες.

Στρέφω τὸ βλέμμα μου στὸ παλιό-μένο ἀπὸ τὸν καιρὸ τέμπλο καὶ συλλογιέμαι ποῖος καλλιτέχνης νὰ τὸ σκάλισε τόσο ἀριστουργηματικὰ, πού τὸ νόμῳ του μένει ἄγνωστο, θαμμένο στὴ λήθη τοῦ χρόνου; Κοντὰ μου στέκει ὁ «Κωσταντῆς» τύπος κι' αὐτὸς τῆς Μεσσαριάς· κάθε λίγο σκύβει, καὶ χαμογελώντας καμαρώνει τὰ καινούργια του παπούτσια καὶ τὸ καινούργιο παντελόνι ζωσμένο στὴ μέση τοῖς διπλὲς σχοινί!.. Τί εὐτυχισμένος πού φαίνεται!.. Ἰσως νοιώθει εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸν πλοῦσιο παραθεριστὴ πού τοῦ τὰ χάρισε... Ζηλεύω τὴν εὐτυχία του!..

Ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ παπᾶ: Ἰνα μεσιτεύσης πρὸς τὸν ἐκ Σοῦ τεχθέντα, ὦ Δέσποινα τοῦ κόσμου, γεννοῦ μεστήτρια.

Κι' ἐγὼ νοιώθοντας τὴ συγκίνηση τῆς τέχνης, τὴν ὁμορφιὰ τῆς φύσης στὴ σιγαλιά τοῦ δειλινού, τὴν μυρωδιά τοῦ λιβανίου, καταλαβαίνω τὴ μικρότητά μου ἀπέναντι τοῦ ἀπειροῦ, θυμάμαι ὅλες τὶς δυστυχίες καὶ ἀμαρτίες μου, κι' ἄθελα τὰ μάτια μου βορβορῶνουν, ἐνῶ τὰ χεῖλιά μου ψυθιρίζουν: «ὦ Δέσποινα, μεσίτευσέ... μεσίτευσέ. Μῦρον τῆς Ἀνδρῶν»

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαρία βλέποντας τὸ καινούργιο φεγγάρι, λέει στὶς φίλες τῆς: — Παιδιά, καινούργιο φεγγάρι, πιάστε τὰ χρυσαιφικά σας.

Καὶ ἡ Χρυσούλα μὲ καμάρι: — Ἐγὼ πιάνω τὸν ἑαυτὸ μου! (Γεγονός) Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ
ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ προχώρησε, διακόπτω τὴ δημοσίευση Ἀποτελεσμάτων γιὰ νὰ προκηρῶξω πρῶτα μερικὸς Μικροὺς Διαγωνισμοὺς γιὰ τὸ καλοκαίρι. Σήμερα προκηρῶξω τέσσερις. Στὸ ἐρχόμενο θὰ προκηρῶξω ἄλλους δύο. Καὶ κατόπι θὰ ἐξακολουθήσω τ' Ἀποτελέσματα τῶν περσινῶν. Ὅσο γιὰ τὸ Πένταθλο τοῦ 1932-33, μπορεῖ νὰ προκηρῶξῃ κι' ἀργότερα, γιατί ἡ προθεσμία του πάντα θὰ εἶναι μεγάλη.

Οἱ κοινοὶ ὁροὶ αὐτῶν τῶν Μικρῶν Διαγωνισμῶν εἶναι οἱ ἑξῆς:

Δωρεάν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὅσοι ἔχουν ἐγκριμένο ψευδώνυμο γιὰ τὸ 1932. Μὲ πληρωμὴ 2 δραχμῶν γιὰ

τὸν καθένα οἱ χωρὶς ψευδώνυμο συνδρομητὰ ἢ ἀδελφὰ συνδρομητῶν, καὶ δραχμῶν 3 οἱ ἀγορασταί.

Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη καθαρά, σὲ χωριστὸ χαρτί, μὲ τὸν ὄνομα, τὸ ψευδώνυμο, ἂν ἔχῃ καὶ τὴν ἡλικία τοῦ διαγωνιζομένου, καθὼς καὶ μὲ τὴ δήλωση ἂν διαγωνίζεται πρῶτη φορά σὲ τέτοιου εἶδους Διαγωνισμό, ἢ ἂν διαγωνίστηκε καὶ σὲ προηγούμενο καὶ τί βραβεῖο ἢ ἐπαινο πῆρε.

Οἱ διαγωνιζόμενοι θὰ διαιεθεοῦν σὲ δύο τάξεις κατὰ τὴν ἡλικία πού θὰ δηλώσουν (15 ἐτῶν καὶ ἄνω—14 ἐτῶν καὶ κάτω.) Ὅσοι τυχόν δὲν σημειώσουν ἡλικία θὰ καταταχθοῦν στὴ Μεγάλη Τάξη, ὅποια ἡλικία κι' ἂν ἔχουν.

Ἡ προθεσμία γιὰ ὅλους τοὺς Διαγωνιζομένους εἶναι ὡς τὸ τέλος Ὀκτωβρίου. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλοῦν οἱ ἀπαντήσεις ὅλων τῶν Διαγωνισμῶν μαζί. Οὐτὲ ὑποχρεώνεται κανεὶς νὰ λῶβῃ μέρος σὲ ὅλους. Μπορεῖ νὰ λῶβῃ μέρος σ' ὅσους μόνο θέλει, καὶ νὰ στείλῃ τὶς ἀπαντήσεις, μαζί ἢ χωριστὰ, ἅμα τὶς ἐτοιμάσῃ—πάντα ὁμῶς ἐντὸς τῆς προθεσμίας.

Γιὰ τὰ Βραβεῖα κτλ. διαβάστε τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ, κεφ. Ζ' (βραβεῖα Μικρῶν Διαγωνισμῶν).

1. ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Θὰ διαβάσετε τὸ ἀκόλουθο, κείμενο κρυπτογραφημένο κατὰ τὸ σύστημα τοῦ περσινοῦ Διαγωνισμοῦ Κρυπτογραφίας, πού τ' Ἀποτελεσμάτια του δημοσιεύθηκαν στὸ 31ο φυλλάδιο. Ἀπ' αὐτὰ θὰ ἀδηγήθητε στὴν ἀποκρυπτογράφηση. Θὰ σᾶς πῶ μόνο ἐνὶ καὶ τὸ κείμενο τοῦτο εἶναι στὴ δημοτικὴ. Στὴν ἀπάντησή σας θὰ σημειώσετε καὶ τὸ ἀλφάβητο πού μεταχειρίσθηκα, καὶ θὰ ἐκθέσετε μὲ ποῖον τρόπο, μὲ ποῖα μέθοδο κατορθώσατε νὰ τὸ βρῆτε.

ΩΔΩΟΙΑΒΙΤΒΓΕΔΣΥΓΙΑΠΙΣΒΝΔ
ΧΥΓΣΥΑΓΦΒΒΑΡΦΙΒΑΦΛΚΟΝΥΓ
ΝΘΓΥΔΧΕΒΤΑΣΑΥΓΥΓΕΓΙΣΑΙΛΑΤ
ΙΝΔΣΒΣΥΜΒΨΔΦΥΝΒΦΒΦΒΔΝΥ
ΝΥΤΑΒΨΩΒΝΥΣΒΦΒΙΨΡ.

Τίποτ' ἄλλο.

2. ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ

Στὶς ἑξῆς πρῶτες σελίδες αὐτοῦ τοῦ φυλλαδίου, πού εἶναι τυπωμένες μὲ μεγαλύτερα στοιχεῖα, ἔχω ἀφήσει ξεπίτῃδες πέντε τυπογραφικὰ λάθη, ἀπὸ ἐκεῖνα πού, μὲ ἀλλαγὴ ἐνὸς γράμματος, μιὰ λέξη γίνεται ἄλλη κι' ἔτσι ἀλλάζει τὸ νόημα τῆς φράσης, ἢ δὲν βγαίνει κανένα νόημα λογικῶς. Αὐτὰ τὰ λάθη θὰ βρῆτε (ἂς ποῦμε: *Θύρα* ἀντὶ *μύρα*, *ἔτρεχε* ἀντὶ *ἔβρεχε* κτλ.). Ἄν τυχόν ἐγιναν τέτοια λάθη καὶ σὲ ἄλλες σελίδες, ἢ ἀπλῶς τυπογραφικά, πού φαίνονται ἀμέσως (*νύρα* ἀντὶ *μύρα*, *ἔδρεχε* ἀντὶ *ἔτρεχε* κτλ., πού οἱ ἀλλοιωμένες λέξεις δὲν σημαίνουν τίποτα) αὐτὰ δὲν θὰ τὰ σημειώσετε καθόλου.

3. ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΙΞΕΩΣ

Στὸ κατωτέρω κείμενο, πού εἶναι ὁλόκληρο ἄστικτο, πρέπει νὰ βάλετε τὰ κόμματα, τὶς τελείες καὶ ὅτι ἄλλο χρειάζεται, καθὼς καὶ νὰ τὸ χωρίσετε σὲ παραγράφους, γιὰ νὰ διαβασθῇ ὁπως πρέπει.

Ἐνας βασιλεὺς τῆς Προσωπίας πρὶν ἰδρυνθῇ ἡ Γερμανικὴ Αυτοκρατορία συνήθιζε νὰ κάνει στοὺς νέους στρατιώτες τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς τὶς ἑξῆς τρεῖς ἐρωτήσεις πόσων ἐτῶν εἶσαι πόσα ἔτη ἔχεις στὴν ὑπηρεσία μου παρνεῖς ταχτικά τὸ μισθὸ ἀπὸ τὴν τροφοῖ σου κάποτε ἐπρόκειτο νὰ παρουσιασθῇ κι' ἓνας ξένος στρατιώτης πού δὲν ἤξερε λέξη γερμανικὰ ἐπειδὴ ὁμῶς οἱ ἐρωτήσεις τοῦ βασιλεῖ ἦσαν στερεότυπες τοῦ εἶπαν γερμανικὰ τὶς ἀπαντήσεις πού ἔπρεπε νὰ δώσῃ καὶ τίς ἔμαθε παπαγαλιότικα γιὰ κακὴ του ὁμῶς τύχη συνέβη ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ὁ βασιλεὺς νὰρχιστο ἀπὸ τὴν δευτέρη ἐρώτηση πόσα ἔτη ἔχεις στὴν ὑπηρεσία μου τριάντα Μεγαλειότατε ἀποκρίθηκε ὁ παπαγάλος ὁ βασιλεὺς ἀπόρησε γιὰ τὸ στρατιώτη φαινόταν νεώτατος καὶ ξαναρώτησε μὰ πόσων ἐτῶν εἶσαι δύο Μεγαλειότατε τώρα ἡ ἐκπληξὴ τοῦ βασιλεῖ ἐφθασε στὸ κατακόρυφο τί νὰ υποθέσω φώναξε πῶς ἔχω μπροστά μου ἓναν τρελλὸ ἢ πῶς ἐγὼ τρελλάθηκα κι' ὁ κακόμοιρος ὁ ξένος νομίζοντας πῶς τοῦ ἔκανε τὴν τρίτη ἐρώτηση ἀποκρίθηκε καθήνου-χαστικά καὶ τὰ δύο Μεγαλειότατε.

Τὸ κείμενο αὐτὸ δὲν ἐπιδέχεται καὶ πολὺ... σχολαστικὴν στίξη. Γιατὶ δὲν ἔχει μεγάλους περιόδους καὶ πολλὰ παρρημπίτους. Ὅπως δὴποτε τὰ παρρημπίτητα σημεῖα δὲν πρέπει νὰ λείψουν. Ἐπίσης ὁ χωρισμὸς δὲ παραγράφους πρέπει νὰ γίνῃ σωστός. Νὰ σημειωθοῦν δὲ καὶ τὰ εἰσαγωγικά ὅπου εἶναι διάλογοι.

Θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει κι' ἡ καλὴ γραφή, ἡ καλὴ διάταξη τοῦ χειρογράφου. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ καμετε μὲ γραφομηχανή, ἀλλὰ μὲ πένα.

4. ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

Πρῶτὴ φορά δοκιμάζω τέτοιον Διαγωνισμό. Κατὰ βάθος, κι' ὁ Διαγωνισμὸς διηγῆματος, κι' ὁ Διαγωνισμὸς ποιήματος, ἀκόμα κι' ἡ «Κυριακή» μιὰ ἐκθεσις ἰδεῶν εἶναι. Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν πρόκειται οὔτε νὰ διηγῇ οὔτε νὰ ὑμνήσῃ τίποτα. Ἀλλὰ νὰ σκεφθῇτε ἀπάνω σ' ἓνα θέμα πού θὰ σᾶς δώσω καὶ νὰ μοῦ ἐκθέσετε τὶς σκέψεις σας, τὶς ἰδέες σας. Εἶναι δηλαδὴ καθάυτὸ «ἐκθεσις ἰδεῶν», ὅπως γίνεται καὶ στὸ σχολεῖο. Κι' ἀκόμα μιὰ διαφορὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους Διαγωνισμοὺς πού σᾶς εἶπα, εἶναι ἡ ἑξῆς: Δὲν πρόκειται ἐδῶ γιὰ λογοτέχνημα, ὅπως σ' ἐκεῖνους. Βέβαια ἡ ἐκθεσις θὰ εἶναι λογοτεχνημὴ ὅσο μπορεῖ. Ἀλλὰ περισσότερο ἀπὸ τὴ γλώσσα, τὸ ὅφος, τὴ γλαφυρότητα, θὰ λῶβω ὑπ' ὄψει μου τὶς ἰδέες, τὴ σκέψη, τὴ λογικὴ, τὰ ἐπιχειρήματα κτλ.

Καὶ σᾶς δίνω αὐτὸ τὸ θέμα: «Ποῦ εἶναι καλύτερη ἡ ζωὴ: σὲ μεγάλη πόλιν ἢ σὲ μικρὴ; Καὶ γιὰ ποιους λόγους;» (Μὲ τὸ «μικρὴ πόλιν» μπορεῖτε νὰ ἐννοήσετε καὶ «χωριό».)

Ἀφ' ὧν τὴν ἐκτασί ἀπεριόριστη. Ἀλλὰ... φανήτε καὶ σ' αὐτὸ λογικοί. Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Τὸ πρῶτιστον καθήκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαίρως ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 28 'Ιουλίου 1932

ΠΑΙΔΙΑ μου, ἡ γραματοπολημυρία ἐξακολουθεῖ καὶ τώρα μὲ τοὺς Διαγωνισμοὺς δὲν μένει πολλὸς χρόνος γι' ἀλληλογραφίαν. Μὴν ἔχετε λοιπὸν μεγάλες ἀπαιτήσεις...

Καὶ τὰ δύο εἶναι ἄσχημα, Σαπουνόφουσα. Δηλ. καὶ τὸ «μέσ» στὴ θερμὴν ἀγκάλη σου—νὰ δώσῃ θρόνον ἢ χαρὰ, δ' ὀπότε τὰ εὐφωνικά Ν δίνουν σὲ γλώσσα χροῖαν καθαρεύουσας, γιατί ἡ γνήσια δημοτικὴ τέτοια εὐφωνικά Ν δὲν ἔχει, ἐκτὸς ἀπὸ μερικά ἰδιώματα (τὸ κυριακὸ π: χ:): καὶ τὸ «μέσ» στὴ θερμὴν ἀγκάλη σου—νὰ στήσῃ θρόνον ἢ χαρὰ, γιατί τότε ἔχουμε χασμωδία. Τὸ ἀληθινὰ εὐηχο—καὶ τὸ γνήσιο δημοτικὸ—εἶναι νὰ γίνετα συνίζηση, δηλαδὴ τὰ δύο ἀλλεπάλληλα φωνήεντα νὰ προφέρουνται, ὅχι ὡς δύο, ἀλλὰ ὡς μιὰ συλλαβή. Ἐννοεῖται ὁμῶς ὅτι ὁ στίχος πρέπει νάβῃ καμωμένος ἐπιτηδὲς γι' αὐτό, γιατί στοὺς ἀνωτέρω στίχους ἂν προφέραμε ἡ-ᾱ καὶ ο-ῶ καὶ ἡ καὶ μὲ ἀπόστροφο (θερμ' ἀγκάλη, θρόν' ἢ χαρὰ) θὰ ἔλειπε μιὰ συλλαβή. Νὰ εὐχαῖς στίχοι, αὐτοὶ τὸ Σολωμοῦ:

Μοναχὴ τὸ δρόμο ἐπῆρες
Καὶ ἐξανάβεις μοναχῇ
Δὲν εἶν' εὐκόλως οἱ θύρες
Σὰν ἡ χρεῖα τίς κουρταλεῖ.

Στὸν πρῶτο, ἀντὶ «τὸ δρόμ' ἐπῆρες» ἢ «τὸ δρόμο πῆρες» γίνεται συνίζηση ο-ῶ. Ἐπίσης καὶ στὸν τέταρτο, τὸ εἶα τῆς λέξης χρεῖα προφέρεται σὰ μιὰ συλλαβή. Σοῦ ἔστειλα, Δούλη Δωδεκανήσου, τὸ βιβλίο τῆς Διλάντας, μὰ μοῦ ἦταν δύσκολο νὰ τὴ βρῶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ υπογράψω. Κάθετα, βλέπεις, πολὺ μακριὰ καὶ σπάνια ἔρχεται στὸ γραφεῖο μου. Διαβιάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὴ Ραγισμένη Δύρα γιὰ τὸ «Στὴ μακρινὴ πατρίδα». Ἡ Β. ἐξακολουθεῖ.

Χαίρω, Ρέμβη, γιὰ τὰ τόσο εὐχάριστα ἀποτελέσματα καὶ παρμένω τώρα νὰ φαίνεσαι συχνότερα. Εἶπα στὸν Ἀνάνια πῶς ὅταν διαβάζεις τὴν «Κυριακή», σοῦ φαίνεται πῶς βρίσκασαι καὶ σὺ σ' ἐκεῖνον τὸν παράδεισο, τόσο ζωηρὰ ἢ ἂν γραμμένη. Διαβιάζω καὶ τὰ συγχαρητήριά σου στὸν Ἀδελφόν.

Κι' ὁμῶς, Κυρὰ τῆς Θάλασσας, πολὺ γρήγορα θὰ περάσῃ κι' αὐτὸς ὁ καιρὸς. Ἀλλὰ θάρξω γιὰ νὰ σὲ ἐξουοράσῃ καὶ νὰ σὲ ξαναγεννήσῃ στὴ ζεστασία τοῦ σπιτοῦ (ἀλγῆθαι, μποροῦμε νὰ λέμε ζεστασία καὶ τώρα τὸ καλοκαίρι;) Χαίρετίσματα καὶ στὴν Ἡλιογέννητη.

Καὶ μαῖς, Μίνω-Μάους, χαρήκαμε πολὺ πού σὲ εἶδαμε στὸ γραφεῖο. Ὠραϊότατο αὐτὸ τὸ γράμμα μὲ τὶς ἐντυπώσεις σου. Ἡ Χιονία τοῦ κ. Φαίδωνος, πού χαίρετ' ἐκ τὸν Κοκὸ, βρίσκεται πάντα στὸ ἀπάνω καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὴν εἶδες.

Αὐτὸ εἶναι ἀλγῆθαι, Ρόδη Οὐράνη! Ἱστορία τῆς Λογοτεχνίας μας, γιὰ παιδιὰ δὲν ὑπάρχει. Ὡστόσο φρονῶ ὅτι οἱ ὑπάρχουσες εἶναι ἀρκετὰ προσεῖς σὰ μεγάλα. Πολὺ καλὴ ἡ μετάφρασή σου ἀλλὰ τὸ παραμυθὶ αὐτὸ τοῦ Ἀντερσεν εἶναι γνωστότατο καὶ πολλὰς φορές ἔχει μεταφρασθῇ.

Καθόλου «κνογραφία», Νυχτοπούλι. Τὸ γράψιμό σου θὰ τὸ διαβάξῃς ἐκκολώτα, ἂν δὲν ἐπέμενεις νὰ μοῦ γράφῃς μ' αὐτὸ τὸ ἑσθῶρο μελάνι. Κι' ἀπὸ τὸ συμπερινοῦ σου γράμμα, μόνο ἐδῶ κι' ἐκεῖ μπό-

ρεσα νὰ διαβάσω μερικές λέξεις...

Νὰ γράφῃς, ὅτι σκέπτεσαι, Οὐράνιο Τόξο, χωρὶς νὰ σὲ μέλῃ γιὰ τίποτε ἀπ' αὐτὰ! Στίς Πνευματ. Ἀσκήσεις, ἐκτὸς τῶν ἐμμέτρων, διατηροῦμε τὴν καθαρεύουσα γλώσσα, ὅχι ἀπλῶς ἀπὸ συνήθεια, ἀλλὰ καὶ σὰν ἓνα κρῖκο μὲ τὸ παρελθόν. Τὸ ἴδιο καὶ στὸν τίτλο μου, καὶ στοὺς δ' ὀρους πού δημοσιεύονται στὴν ἐπιμεταλλίδα.

Δυστυχῶς, Κρίτων, ὑπάρχουν ἄκομα «μαλλιαροί», κι' εἶναι ἐκεῖνοι πού γράφουν τὴν δημοτικὴ μ' ἐξωφρενικὰς ὑπερβολὰς. Ἐοὐ καλὰ κάνεις πού τὶς ἀποστρέφονται καὶ τὶς ἀποφεύγεις. Ναί, θυμοῦμαι αὐτοὺς τοὺς στίχους τοῦ Σοῦρη πού σατύριζαν τὴν «Ἰλιάδα» τοῦ Πάλλη:

πὺ τὴν περιεφραλῖα
κάνει περιεφραλῖα.
Μ' ἄλλους λόγους σὰ νὰ ποῦμε
Σκορδαλέα-σκορδαλῖα!

Γιόλα, χάρηκα πολὺ γιὰ τὴν ἐπιτυχία σου στὴν ἐπίδειξη τοῦ Ὁδείου καὶ λυτήθηκα φοβερὰ γιὰ τὸ πᾶθος τῆς μαμμάς σου. Εὐχομαι περαστικά της. Τὸ ψευδώνυμο, εἶδες, ἐνεκρίθη.

Τὰ ἔλαβα ὅλα, Τάσο Δούζη, κι' οἱ φωτογραφίες μὲ ἀρσενον πολὺ. Δὲν εἶναι καθόλου σωστὴ ἡ γνώμη, ὅτι τάγορα «αὐτὴς τῆς γενεᾶς» εἶναι λιγώτερο ἔξυπνα ἀπ' τὰ κορίτσια. Ἰσως ἡ ζωὴ τώρα, ἡ μεταπολεμικὴ, τὰπομακρύνει κάπως ἀπὸ τὰ πνευματικά, ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι... πνευματικῶς κατώτερα.

Κι' ἐγὼ, Ἀργάμπελη, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸ βαθμὸ σου. Ἐννέα καὶ ἑννέα δέκατα εἶναι κάτι τί! Συγχαρητήρια λοιπὸν κι' εἰς ἀνώτερα. Χαίρετίσματα στὸ Πειραιῶν καὶ περμένω νὰ μοῦ γράψῃ μετὰ τὰποτελέσματα. Τὸ προηγούμενο γράμμα τοῦ τὸ ἔλαβα.

Χαίρετ' οἱ ἐγὼ τὴν Ἐξηκονταετηρίδα τῆς Ἑργασίας καὶ τὴν Ὀγδοηκονταετηρίδα τῆς Ζωῆς τοῦ κ. Ἰαν. Χ. Δραγάση, τὸ σέβαστο πού μοῦ φίλου καὶ πρώτου-πρώτου μου συνεργάτη. Ἐλαβα τὸ φυλλάδιο ὅπου ἀναγράφονται ὅλα τὰ ἔργα. Πόσα εἶναι καὶ πόσα προσφέρουν στὴν Ἐπιστήμη!

Πολὺ ὥραία, Ἰάσων, ἡ περιγραφή τοῦ βουνήσιου χωριοῦ καὶ τῆς ζωῆς πού κανεῖς ἐκεῖ-πάνω. Σὲ συγχαίρω καὶ γιὰ τὸ ἄριστο. Φωτογράφηλα δὲν βρήκα στὸ γράμμα σου. Τὴν ἔξχασες;

Φίλε τοῦ Δασοῦ, τὶς ἀπαντήσεις σὲ Διαγωνισμοὺς μπορεῖς νὰ τὶς γράφῃς μὲ μηχανή. Τὰ γράμματα ὁμῶς σὲ μένν τὰ πρωτιμὴ μὲ τὴν πένα. Γιατὶ θέλω νὰ βλέπω καὶ τὸ γράψιμό τῶν παιδιῶν μου, τὸ ἰδιόχειρο. Πολλὰ συμπεράσματα βγάζω κι' ἀπ' αὐτὸ!

Ἐτοί εἶναι, Χαράννη, δίνω ἓνα Εὔση-μο γιὰ κάθε 25 φύλλα ἑσποθώματος ἢ κλάσμα αὐτοῦ. Ἐπομένως δὲν πᾶσι χαμένο καὶ τὸ ὑπόλοιπο: παίρνει κι' αὐτὸ τὸ Εὔση-σημὸ τοῦ. Στὸ Διαγ. Κρυπτογραφίας οἱ τοῦ Β' Ἐπαίνου τῆς Μεγ. Τάξεως παίρνουν ἀπὸ [10Ε] καὶ κατὰ λάθος παρεξήθη. Στὸς Μικροὺς Διαγωνισμοὺς διακρῶ τὶς Τάξεις ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, καὶ ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω. «Ἀγρόπνιες» ἔστειλα.

Λυπήθηκα πολὺ, Ρενέ, ὅταν εἶδα πῶς, χωρὶς νὰ θέλω, σ' ἔκαμα νὰ λυπηθῇς τόσο. Ἀλλὰ γιατί! Δὲν ἔβρις πῶς ὅλα τὰ παιδιὰ μου τὰγαπῶ τὸ ἴδιο; Ἀπλῶς συμπῶσις μὲ κάνουν καμμιὰ φορὰ νὰ τὰ πρηνιελῶ. Μὴν ἀμφιβάλλεις λοιπὸν γιὰ τὴν ἀγάπῃ μου καὶ γράφε μου μὲ κάθε ἐμπιστοσύνη.

Ἐξακολουθοῦν ἀκόμα τὰ συγχαρητήρια στὸ Ντίνο Ἀδελφόν γιὰ τὸ βραβεῖο τοῦ στὴν Κυριακή, κι' ἄρχισαν τώρα συγχαρητήρια στὸ Νάρκισσο γιὰ τὸ βραβεῖο τοῦ

στὴν Κρυπτογραφία. Μὰ πού τόπος, παιδιά μου, νὰ τὰ διαβιάζω;...

Σὲ συγχαίρω, Ρέλια, κι' εὐχομαι τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ στὶς εἰσαγωγικάς. Τότε μόνο θὰ μᾶς παρουσιασθῇ ὡς «ἀκαδημαϊκὴ πολιτίς» κι' ὁ Ἀνάνιας θὰποκαλυφθῇ ἐπρὸ τῆς ὑψηλοκαμνηλότητός σου... ὦ, σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ πού, γι' ἀγάπῃ τῶν ματιῶν μου, ἔφαξες νὰ βρῆς αὐτὸ τὸ ζωηρὸ μαῦρο μελάνι...

Μπράβο, Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, πολὺ καλὸ βαθμὸ πήρες καὶ σὺ καὶ μὲ τίμησες σὰ Διαπλάσσοπούλα! Πολὺ μ' εὐχαρίστησαν καὶ τὰλλα πού μοῦ γράφετε. Λύσεις ἔλαβα καὶ λυσόχαρτο ἔστειλα.

Θὰ σταματήσω ἐδῶ, ἂν κι' ἔχω ἀκόμη μπροστά μου ἑκατὸ γράμματα! Τί νὰ κάμω. Δὲν ἔχω καὶ τόπο οὔτε γιὰ μερικές ἀπορρίψεις, γιὰ νὰ «κινεῖται» λίγο κι' ἡ Σελίδα μας.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἐνανέεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, ὁρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνευόμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἄγροια καὶ δὲ ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ὀλιβιέρους Κρόμβελ, ἄ. (ΒΝ). Ἀφροδίτη, κ. (Α). Κομήτης τοῦ Χάλεϊ, ἄ. (Β). Ποσειδῶν, ἄ. (Γ). Πούλια, κ. (Δ). Φωτεινὸ Ἀστέρι, κ. (Ε). Ἀστὸν τῆς Εὐτυχίας, ἄ. (ΔΜ). Κουρσάρος, ἄ. (Τριανταφ. Δάκρυ). Ἐξυπνούλα, κ. (Τριανταφ. Δάκρυ). Χρυσοσύννεφο, κ. (Τριανταφ. Δάκρυ). Μελαχροινούλα, κ. (ΓΜ). Θέμος Μιράντας, (ΣΚ). Μυστηριώδης, κ. (ΑΘ). Ἀριελ, ἄ. Τῶνης Ρεάλης, ἄ. (ΑΔ). Ἀλκυωνίς, κ. (ΕΣ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Κρινορόδινη, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Βέδαν* (δὲν μπορῶ τώρα νὰ θυμηθῶ ὑποθέτω ὁμῶς ὅτι, μετὰ τόσον καιρὸ, θὰ ἐμαθῆς τὴν τύχη του) ἓνας λόγος τῆς ἀνωμαλίας εἶναι καὶ ἡ ἔλλειψη χώρου γιὰ τὶς ἀπορρίψεις) *Ταξιδιώτην* (καὶ πάλι, δυστυχῶς, τὸ σχέδιο ἄτεχνο) *Μεγαλεῖον τῆς Κόπρου* (ἀπάντηση Κυριακῆς ὡς συνέχεια γράμματος δὲν εἶναι δεκτὴ) σ

